

Tuarascáil agus Cuntais Bliantúla 2023

Clár na nÁbhar

Forbhreathnú an Chathaoirligh agus an POF	3
Staidrimh	14
Comhshaol, Sóisialta agus Rialachas	20
Ráitis Airgeadais	23
Oifigí Domhanda	79

Forbhreathnú an Chathaoirligh agus an POF

01

Cé go raibh timpeallacht sheachtrach dúshlánach, bhí feidhmíocht láidir ag GFT Éireann in 2023. Bhuaih GFT Éireann 248 infheistíocht in 2023, le acmhainn jabchruthúcháin beagnach 19,000 dá bharr. Bhí méadú beag ar líon na dtograí deimhnithe ar 2022 agus san áireamh leis sin bhí líon as cuimse infheistíochtaí trasfhoirmithe i dtaighte, forbairt agus nuálaíocht (RD&I), forbairt talainn, digitíú, agus inbhuanaitheacht. Bhí fostaíocht dhíreach le comhlachtaí cliaint GFT Éireann ag 300,583 duine go náisiúnta in 2023, leis an bhfigiúr fostaíochta réigiúnach is airde riamh, 163,471. Anuas ar fhostaíocht dhíreach, bhí caiteachas chliaint GFT Éireann sa gheilleagar ó thaobh párolla, ábhair agus seirbhísí Éireannacha, caiteachas caipitil, agus RD&I ar leibhéal as cuimse chomh maith in 2023. Baineadh amach na torthaí sin le tacaíocht ó gheallshealbhóirí agus tiomantas iomlán agus obair fhoireann GFT Éireann in Éirinn agus ar fud an domhain.

Fearghal O'Rourke,
Cathaoirleach, GFT Éireann

Michael Lohan,
POF, GFT Éireann

Cuireann scála thionchar IDC dualgas mór ar an ráthaíocht go mbeidh tacaíocht ag an mbonn reatha, cosúil le aon sócmhainn náisiúnta eile, chun a bheith ina cheannaire aicme mar is gnáth. Ciallaíonn sin dúinn ag GFT Éireann dul i gcomhpháirtíocht le cliaint reatha maidir le fás, trasfhoirmiú agus infheistíochtaí a chuidíonn leis an iomaíocht chun cosaint a thabhairt ar thionchar IDC inniu agus na bunchlocha a thabhairt d'fhás sa todhchaí. Tá go leor dul chun cinn againn sa spás sin, agus leanann muid ag cur béime air in 2024.

Amach anseo, cuirfidh straitéis 2025-29 GFT Éireann leis an mbéim a chuirimid ar trasfhoirmiú ar éifeacht GFT, agus ag an am céanna díriú ar fhás agus deiseanna nua atá ailínithe le buntáistí iomaíocha na hÉireann. Braitheann ár gcuid ratha fós ar an gcomhoibriú láidir idir GFT Éireann, an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta (DETE), raon leathan geallshealbhóirí náisiúnta agus réigiúnacha, agus ár gcomhlachtaí comhpháirtithe. Tá feidhmíocht GFT Éireann thar an chéad chuid de 2024 dearfach agus tá muintín orainn gur féidir le hÉirinn leanúint léi, de bharr coinníollacha cumasaithe cearta, ag réadú deiseanna fáis straitéiseacha le linn an chéad chúig bhliana amach romhainn agus tar éis. Tá treochtaí a léiríonn an tréimhse reatha ag atreorú an timpeallachta IDC. I ngeall ar mhéadú soiléir in idirghabhálacha polasaithe i dtaca le aidhmeanna geopholaitiúla agus straitéiseach a ghabhann leis an

tionscal, tháinig méadú ar iomaíochas do IDC ar feadh earnálacha fáis tábhachtacha. Tá dlínsí eile ag cur lena gcuid ofrála agus iad ag déanamh aithrise ar an samhail ratha atá againn in Éirinn. Tá athruithe ag teacht ar thimpeallacht cánach domhanda de bharr próisis BEP an OECD. Tá idirthréimhse glas agus digiteach ag neartú a thuilleadh an iomaíochais, agus tíortha is réigiúin eile ag díriú ar infheistíocht a bhuachan sna teicneolaíochtaí gaolmhara, ó fhuinneamh inathnuaite go dtí intleacht shaorga (AI), a chuirfidh taca faoin ngeilleagar domhanda agus muid ag dul i dtreo na 2030idí. I gcomhthéacs na timpeallachta seo, tá comhlachtaí ag díriú ar shuíomhanna a aimsiú atá iomaíoch ar fud an chósta, de réir acmhainne, inniúlachta agus riachtanais seasmhachta a theastaíonn uathu chun tograí infheistíochta a chur i bhfeidhm go rathúil.

Sa domhan an-iomaíoch agus an-athraitheach seo, is fíor-thábhachtach dul chun cinn a luasghéarú chun feabhas a chur le timpeallacht gnó na hÉireann. I measc réimsí tosaíochta do GFT Éireann áirítear tithíocht, fuinneamh, uisce, agus an t-infreastruchtúr is leithne (m.s. lompar poiblí) agus an córas pleanála. Tá tosaíocht chriticiúil fós do leibhéal ginearálta iomaíochais costais sa gheilleagar freisin. Aithníonn GFT Éireann go raibh dul chun cinn ar feadh go leor de na ceisteanna polasaithe casta sin, ach teastaíonn fócas ar an luas seachadta chomh maith. Thabharfadh cur i bhfeidhm rathúil ar

straitéisí forbartha le blianta beaga anuas, lena n-áirítear an Plean Forbartha Náisiúnta, an Plean um Ghníomhú ar Son na hAeráide agus Páipéar Bán ar Fhiontraíocht, sochair suntasacha don sochaí agus don gheilleagar, rud a chabhródh go mór lenár rath sa todhchaí a chinntiú chun infheistíocht a mhealladh isteach.

Tá bonn iontach talainn ag Éirinn, mar aon le fiontar agus nuálaíocht a thiomáineann trasfhoirmiú agus a thógann ré nua ratha glas agus digiteach. In ainneoin sin, áfach, chun gur féidir linn an dul chun cinn déanta le blianta beaga anuas a chosaint agus tógáil ar an gcéad ghlúin fáis eile, teastaíonn béim sheasmhach ar iomaíochas agus cur i bhfeidhm rathúil ar phleananna chun feabhas a chur ar acmhainn agus inniúlacht gheilleagair na hÉireann.

Le tíortha eile ag méadú go suntasach an leibhéil spreagtha chun infheistíocht sheachtrach a mhealladh isteach, ní mór dúinn a chinntiú go bhfanfaidh muid gasta agus go mbeidh ár n-ofrála spreagtha a chinntiú, chomh maith le gach gné reatha eile fós ábhartha. Is tábhachtach dúinn breathnú ar spreagadh don dícharbónú agus inbhuanaitheacht, infheistíocht ar theicneolaíocht nua-aoiseach, infheistíocht agus scileanna digiteacha, mar réimsí a chinnteoidh go bhfuil ár bpacáistí spreagtha ailínithe le aidhmeanna náisiúnta.

Feidhmíocht FDI in 2023

Tá os cionn 1,800 oibriúchán anois i bpunann CIN GFT a roghnaigh Éire mar áit fáis agus ratha, le triain d'oibriúcháin chliant in Éireann ar feadh 20 bliain nó níos mó. Bhí fostaíocht dhíreach 300,583 ag cliant GFT Éireann in 2023, ag comhdhéanamh 11% d'fhostaíocht iomlán na tíre.¹ Ar iomlán, tá os cionn 540,000 post ó thaobh fostaíochta dírí agus indíri ag GFT Éireann, le meastachán 8 bpost a fuair tacaíocht ón ngeilleagar is leithne in aghaidh gach 10 bpost i gcomhlacht cliant GFT Éireann. I dtimpeallacht gheilleagar domhanda suaite, bhain GFT Éireann amach caillteanas beag fostaíochta comhlán 1,014 in 2023 (athrú -0.3% bliain ar bhliain). Is de bharr moilliú ar an earnáil seirbhísí teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide (ICT) a tháinig an laghdú agus bhí sé comhardaithe i gcoinne fáis leanúnaigh sna eolaíochtaí beatha, seirbhísí airgeadais agus innealtóireachta. An chúis ba mhó taobh thiar de na caillteanais ná laghduithe foirne agus reo earcaíochta, ní raibh baint ag dúnadh comhlachtaí leis sin. Mhéadaigh fostaíocht réigiúnach in 2023 go 163,471 post, an figiúr ab airde ar taifead.

Comhdhéanann fostaíocht réigiúnach anois 54% den fhostaíocht iomlán sa bhonn cliant. Bhí méadú fostaíochta taifeadta sa chuid is mó réigiúin, go háirithe ag fás go mór i lár na tíre (+5.8%), sa teorainn (+2.7%) agus meán-iarthar (+2.6%). Bhí laghdú fostaíochta sa

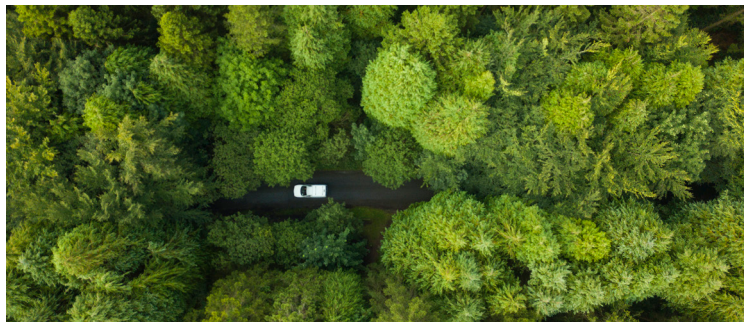
mheán-oirthear (-4.8%), iarthar (-1.8%) agus Baile Átha Cliath (-1.2%).

Bhuaigh GFT Éireann 248 infheistíocht in 2023, agus ba infheistíochtaí ar ainm nua triain dóibh (83). Chuaigh 53% de gach infheistíochtaí (132) go dtí áiteanna réigiúnacha. Léirigh béim leanúnach GFT Éireann ar infheistíochtaí trasfhoirmithe chun iomaíochas a fheabhsú in RD&I, digitiú, inbhuanaitheacht agus forbairt talainn gníomhaíocht láidir in 2023, le infheistíochtaí bainteach le trasfhoirmiú ag comhdhéanamh 40% d'infheistíochtaí iomlán le linn na bliana. Áirítear leis sin 46 RD&I infheistíocht, le tiomantais caiteachais cliant RD&I ar os cionn €1.4bn, agus 52 togra forbartha agus digitithe.

Thacaigh GFT Éireann freisin le 25 infheistíocht inbhuanaitheachta dírithe ar dhícharbónú ar an mbonn cliant agus feabhsú earnála gheilleagar ghlais éiritheach na hÉireann. Tá GFT Éireann ag idirghníomhú go leanúnach lenár gcliant chun lorg carbóin bhonn IDC a laghdú in Éirinn, i gcomhréir leis an sprioc 35% laghdaithe ar astuithe roimh 2030. Chun an aidhm seo a bhrú ar aghaidh, chorpraigh GFT Éireann scáthphraghas charbóin isteach i measúnú tairisceana togra nua.

¹ Suirbhé na Roinne Fiontair, Trádála agus Fostaíochta (DETE), Suirbhé Fostaíochta Bliantúil (AES) 2023. Déanann an AES taifead ar fhigiúirí fostaíochta ag deireadh Dheireadh Fómhair gach bliain. Déantar gnóthaithe nó caillteanas sa dhá mhí deiridh de gach bliain a thafead i suirbhé na bliana dár gcionn.

Tionchar IDC

Soláthraíonn Suirbhé Bliantúil Gnó ar Thionchar Eacnamaíoch DE TE (ABSEI) léargas cuimsitheach ar thionchar ó chomhlachtaí cliaint GFT Éireann. Cuidíonn na comhlachtaí sin lenár ngeilleagar agus sochaí trí chruthaíocht phoist, deis agus dul ar aghaidh, nuálaíocht, foinsiú áitiúil, comhtháthú slabhra soláthair domhanda agus cáin. Shroich caiteachas iomlán i ngeilleagar na hÉireann €35.8bn in 2022, méadú 13.4% bliain ar bhliain agus an leibhéal ab airde caiteachais ar taifead.² Cuimsíonn an figiúr seo párolla (€22bn), seirbhísí Éireannacha (€10.5bn) agus ábhair na hÉireann (€3.3bn), a raibh fás suntasach bliain ar bhliain orthu ar fad.

Chomh maith leis, chaith cliaint GFT Éireann €15.5bn ar chaiteachas caipitil in 2022, méadú 49% ar an mbliain roimhe sin, tiomanta ag tograí móra i dteicneolaíocht déantúsaíochta casta, agus tograí eolaíochta beatha. Tháinig fás suntasach ar chaiteachas cliaint ar thaighde agus forbairt inmheánach (R&D), ag méadú 35.7% go €7.1bn. Anuas ar chaiteachas díreach i ngeilleagar na hÉireann, cuidíonn cliaint GFT Éireann go mór le hairgeadas poiblí.

Comhdhéanann earnálacha ina bhfuil cliaint GFT Éireann don chuid is mó meastachán 70% fáltais cánach chorparáidigh agus déanann siad ranníocaíocht shuntasach i dtreo fáltais cánach ar ioncaim.³Tháinig fás €383bn ar onnmhairiú ag cliaint sa phunann, timpeall 70% onnmharithe iomlán náisiúnta, tiomanta ag nádúr ardluacha táirgí agus seirbhísí á dtáirgiú in Éirinn ag comhlachtaí domhanda ceannasacha.⁴

² DE TE, Suirbhé Gnó Bliantúil ar Thionchar Eacnamaíoch (ABSEI) 2022.

³ Áirimh GFT Éireann bunaithe ar Íocaíochtaí Chánach Corparáideacha Ioncaim agus Fáltais.

⁴ Áirimh GFT Éireann bunaithe ar shonraí ABSEI agus ar shonraí trádála sheachtraigh ón bPríomh-Oifig Staidrimh (CSO).

Forbairt Réigiúnach

Is príomh-thosaíocht GFT Éireann é forbairt réigiúnach cothrom a chinntiú. Tá tionchar suntasach ag ár gcliaint in áiteanna réigiúnacha, ag soláthair fostaíochta dhírigh agus indírigh araon do os cionn 294,000 duine agus ag caitheamh €17.5bn gach bliain ar phárolla, ábhair Éireannacha agus seirbhísí na hÉireann.⁵ Chomhlíon muid sprioc ghinearálta 400 infheistíocht réigiúnach. San áireamh le infheistíochtaí sna réigiúin, bhí meascán folláin fairsingthe, infheisteoirí chéad uaire, infheistíochtaí scála, agus tograí trasfhoirmithe ar feadh go leor seirbhísí déantúsaíochta, RD&I agus gnó domhanda. Chun gach infheistíocht a bhuachan, teastaíonn comhoibríocht láidir ar feadh an éiceachórais réigiúnaigh iomláine, agus chun é sin a choinneáil is tábhachtach rath leanúnach a chinntiú sna réigiúin agus muid ag dul isteach sa dara chuid den tréimhse deich mbliana.

Anuas ar idirghníomhaíocht gheallshealbhóirí, bíonn tábhacht ag éiceachóras maoinne agus infreastruchtúir stuama chun infheistíochtaí réigiúnacha a bhuachan. Cinntíonn Clár Maoine Réigiúnaigh GFT Éireann soláthar talaimh, foirgnimh agus infreastruchtúir in áiteanna réigiúnacha de réir riachtanais chliaint reatha agus dóchúla le GFT Éireann agus Fiontraíocht Éireann araon. Leanann GFT Éireann freisin ag infheistiú i mbunachair talún straitéiseacha agus infreastruchtúr chun cinntiú

go mbeidh an punann maoinne fós oiriúnach don chuspóir maidir le tacú le cliaint agus infheistíochtaí a bhuachan. Sa chomhthéacs sin, leanann GFT Éireann i gcomhpháirtíocht le DETE ar ár dtairiscint chun suíomhanna straitéiseacha nua-aoiseacha a fhorbairt chun buntáiste a thabhairt do réigiúin na hÉireann san iomaíocht ar infheistíochtaí scála. Baineann tábhacht straitéiseach leis sin d'inbhuanaitheacht fadtéarmach ár samhlach rathúla.

Fanann GFT Éireann dírithe freisin ar thábhacht Bhaile Átha Cliath mar thiomántóir IDC i ngeall ar a stádas mar chathair domhanda na hÉireann agus príomh-réigiún a mheallann infheistíocht agus talann. Inneal is ea Baile Átha Cliath ar fhás náisiúnta agus réigiúnach, le cliaint a úsáideann an chathair go minic mar thús áite d'fhairsingiú dara suímh in áiteanna réigiúnacha. Tá cuid de na dúshláin iomaíochais na hÉireann níos déine i mBaile Átha Cliath, go háirithe ó thaobh fuinnimh, infreastruchtúir - lena n-áirítear iompar poblí, tithíocht agus soláthair uisce. Ar fud na tíre, tá feabhsuithe sna réimsí sin iontach tábhachtach i ngeall ar an iomaíochas dian atá ag Éirinn le tíortha eile ag an leibhéal náisiúnta agus réigiúnach.

⁵ DETE, ABSEI 2022 agus AES 2023.

**Forbhreathnú an Chathaoirligh
agus an POF**

An Straitéis Nua

Ó dheireadh 2023, bhain GFT Éireann amach nó tá sé beagnach ag baint amach gach sprioc leagtha amach thar chúig bhunchloch na straitéise, Ag Tiomáint Athshlánaithe agus Fáis Inbhuanaithe 2021-2024. Tá spriocanna ginearálta 800 infheistíocht agus 50,000 post sárathe anois. Baineadh amach an dea-thoradh sin leis an straitéis, buíochas leis an maoiniú Státchiste soláthraithe do GFT Éireann i gcomhair go leor tionscadail straitéiseacha, lena n-áirítear trasfhoirmiú digiteach i nDéantúsaíocht Dhigiteach na hÉireann (DMI) agus Institiúid Náisiúnta um Thaighde Bithphróiseála agus Oiliúint (NIBRT); agus Clár Maoine Réigiúnaigh. Beidh feabhas suntasach ar chumas GFT Éireann freisin chun seachadadh i gcomhair deirdh na straitéise seo agus an straitéis a chur i bhfeidhm go héifeachtach de bharr 35 post breise ceadaithe don Ghníomhaireacht an bhliain seo caite ag an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta (DETE).

Tá forbairt ár straitéise nua idir lámhe faoi láthair le faisnéis ó anailís ar an gcomhthéacs earnála, náisiúnta agus idirnáisiúnta. Tá idirghníomhaíocht le raon leathan geallshealbhóirí ar siúil thar an tsamhraidh, ag tógáil ar an idirghníomhaíocht déanta cheana le DETE, Fiontraíocht Éireann, lenár gcliaint agus le comhoibrithe ar fud GFT Éireann. Déanfaidh an straitéis, ailínithe le gníomhartha a bhaineann le GFT sa Pháipéar Bán ar Fhiontar, leagadh amach ar ár n-aidhm chun bonn GFT scála atá againn inniu a choinneáil is a thrasfhoirmiú. Cuirfidh sé san áireamh freisin an bhealach is féidir linn muid féin a léiriú chun deiseanna a thapú a bhaineann le tiomántóirí fáis don todhchaí, lena n-áirítear iad sin ar féidir le hÉirinn dul san iomaíochas dóibh agus an idirthréimhse fuinnimh inathnuaite ag dul chun cinn.

Dearcadh IDC

Tá an timpeallacht náisiúnta agus idirnáisiúnta ina bhfuil GFT Éireann san iomaíochas ar infheistíocht inniu, agus ina bhfuilimid ag forbairt ár straitéise nua, casta agus dúshlánach. I gcomhthéacs luais mheasartha don fás eacnamaíoch domhanda, tá patrúin IDC á n-athrú.

Is minic nach bhfuil gach cuid den scéal le feiceáil ó líon na dtograí maidir le feidhmíocht IDC, le tíortha ag díriú ar earnálacha scoite, tograí scála, caiteachas caipitil, talann agus RD&I. Agus an béim domhanda ag athrú ó mhéid na dtograí i dtreo caighdeáin agus scála na dtograí, feicimid méid níos mó coinbhéirseachta ar na earnálacha ina bhfuil dlínsí eile ag lorg infheistíochta. I go leor cásanna, is earnálacha iad sin ina bhfuil bonn láidir fadbhunaithe ag Éirinn - amhail teicneolaíocht, teicneolaíocht an airgeadais, cibearshlándáil agus eolaíochtaí beatha - agus i dtionscail eile, amhail gheilleagar glas, ina bhfuil spriocanna uailmhianacha ag Éirinn. Glactar leis na earnálacha sin, chomh maith le teicneolaíochtaí tras-earnála, mar straitéiseach mar chuid de pholasaithe tionsclaíocha níos gníomhaí timpeall an domhain agus tá siad, dá bharr, faoi réir méid níos mó fóirdheontais um logánaithe an táirgthe agus níos mó baic geopholaitiúla ar fhéinriail straitéiseach.

Bíonn dúshlán ann d'Éirinn de bharr athdheartha an domhandaithe mar gheilleagar a bhain leas as córas trádála idirnáisiúnta oscailte bunaithe ar rialacha. Is tábhachtach d'Éirinn a guth a úsáid ag leibhéal na hEorpa, i gcomhaontuithe déthaobhacha agus ag fóraimí idirnáisiúnta chun tacú le neart gheilleagar domhanda tógtha ar slabhraí luacha comhtháite, solúbtha domhanda le rialacha cóir follasacha chun machaire cothrom a chur chun cinn.

Le linn cur chun cinn d'Éire mar shuíomh infheistíochta, is féidir linn béim a chur ar ár gcuid éacht bainte amach ó thaobh seasmhachta, cinnteachta polasaithe agus oscailteacht do dhaoine, smaointe agus trádáil in ainneoin an domhain éiginnte atá ann dúinn. Ag an am céanna, áfach, is gá dúinn dul chun cinn a thabhairt don cur chuige is againne in aitheantas ar an athrú mór i dtimpeallacht dhomhanda, nach mbeidh ann go sealadach. Mar shampla, tá deis ann chun cur chuige chúnaimh an stáit a fhorbairt d'earnálacha nó gníomhaíochtaí thosaíochta (m.s. Dícharbónú agus digitiú), i dteannta le meicníochtaí eile amhail forbairt chnuasaigh agus tograí comhoibríochta de réir beartaithe sa Pháipéar Bán ar Fhiontar.

Iomaíochas

Mar thír bheag, tuigtear go maith gurb é an t-athrú ar iomaíochas é ceann de na rudaí atá faoi smacht againn i gcomhthéacs domhain athraithe. Braitheann cumas na hÉireann chun iomaíochais ar na coinníollacha cearta a bheith i bhfeidhm, agus astu sin níl sna dreasachtaí airgeadais ach cuid amháin. Tuigtear go maith na dúshlán náisiúnta ó thaobh iomaíochais a bhí romhainn le linn an straitéise GFT Éireann reatha agus áirítear leo ceistanna maidir le costais fuinnimh agus foráil fuinnimh inathnuaite, infreastruchtúr, tithíocht agus fóntais.

Tá baol ann go gcuirfidh costais arda fuinnimh in Éirinn i gcomparáid le suíomhanna eile laistigh agus lasmuigh den Aontas Eorpach droch-thionchar ar fhéidearthachtaí fáis IDC. Beidh suíomhanna a bhfuil iomaíochas measartha acu ar chostais fuinnimh soláthair (toirt mór giniúna leictreachais) faoi bhuntáiste níos mó chun infheistíocht a mhealladh is a choinneáil in earnálacha a d'fhéadfadh siad fás a thiomáint sna blianta amach romhainn. De bharr an tábhachta a bhaineann le leictreachas don dícharbónú tionsclaíoch agus infheistíocht dian ar fhuinneamh a bhuachan, tá baol ann go mbeidh praghsanna agus leibhéil acmhainne táirgthe ina gconstaic mhór. Sa gheartearma, is an-tábhachtach a chinntiú gur féidir leis an bhfiontar suiteáilte rochtain a fháil ar fhoinsí fuinnimh inathnuaite atá iontaofa, iomaíoch agus inathnuaite ós rud é gur

bunriachtanais iad sin le geilleagar nua-aoiseach feidhmiúil.

Sa mheántearma, chuirfeadh luasghéarú ar an idirthréimhse glas don earnáil fuinnimh feabhas suntasach ar chumas na hÉireann chun tógáil ar phíblíne infheistíochtaí a d'fhéadfadh siad fás a thiomáint isteach sna 2030idí. Is féidir leis an gcaidreamh idir IDC agus an earnáil fuinnimh trasfhoirmithe a bheith frithpháirteach. Is féidir le meascán fuinnimh inathnuaite, iontaofa, ar phraghas iomaíoch, tacú le fás leanúnach bhonn IDC, agus san am céanna is féidir leis an mbonn IDC foinse éilimh fadtéarmach a sholáthar don chóras fuinnimh glas is mó. Is comhpháirt chriticiúil iad ár bpleananna náisiúnta d'fhuinneamh inathnuaite a chur i bhfeidhm chun críche ár ratha sa todhchaí.

Rinneadh go leor dul chun cinn chun soláthair tithíochta a mhéadú in Éirinn le blianta beaga, agus sprioc tograí críochnaithe do 2023 bainte amach, tá fáilte roimh dhul chun cinn leanúnach ar thús tograí chun comhartha láidir a chur in iúl do chomhlachtaí domhanda. D'ainneoin sin, áfach, is ceist lárnach fós í an tithíocht de bharr scála an dúshláin. Cé go raibh luasghéarú tagtha ar sheachadadh tithíochta go suntasach ó sheoladh Tithíocht do Chách i Meán Fómhair 2021, glactar leis go forleathan anois nach léiríonn na spriocanna reatha fairsinge iomlán an riachtanais tithíochta in Éirinn. Dá bharr sin, is an-tábhachtach an seachadadh gasta sin i dteannta le críochnú tráthúil ar athbhreithniú ar an

gCreat Pleanála Náisiúnta (NPF) agus an ortheilgean ar fhás daonra athbhreithnithe a ghabhann leis.

Anuas ar tithíocht, áirítear leis an €12bn as cuimse leithdháilte le infheistíocht ar chaipitil in 2023 infheistíochtaí i réimsí amhail tábhacht straitéiseach GFT Éireann, mar shampla nascacht fheabhsaithe laistigh agus ar feadh réigiúin trí infheistíocht in iompar poiblí agus réiteach do phlódaithe sa ghréasán bóthair. D'fhéadfadh ardleibhéil leanúnacha infheistíochta caipitil tríd an bPlean Forbartha Náisiúnta (NDP) infreastruchtúr na hÉireann a fheabhsú mar aon leis an acmhainn d'infheistíocht dá éis sin. In ainneoin sin, áfach, fanann an luas curtha i bhfeidhm mar ábhar buairte. Sa mheántearma, má bhaineann Bille Pleanála agus Forbartha 2023 (má dhéantar é a achtú) a aidhmeanna a bhaint amach agus má eascraíonn sin gcinnte pleanála éifeachtacha, soiléir agus comhleanúnach, cuirfidh sé seo feabhas suntasach ar thimpeallacht oibrithe do ghnóthaí in Éirinn.

Tá go leor brúnna ann a imríonn tionchar ar an gcóras uisce in Éirinn, lena n-áirítear an riachtanas d'infheistíocht leanúnach chun bonn sócmhainní 19ú aoise a athnuachan. Tá na brúnna sin ag tarlú in aghaidh tírdhreacha éilimh ag fás ó thomhaltóirí tionsclaíocha, ionchais athraitheacha na gcustaiméirí, athruithe rialála agus fás daonra a chruthaíonn éileamh d'acmhainn bhreise. Mar a thug GFT Éireann faoi deara cheana, ní féidir linn dul san iomaíoch go réasúnta ar infheistíochtaí scála atá ábhartha go heacnamaíoch gan bunriachtanais a bheith againn amhail foráil uisce agus fónais fuíolluisce iomaíoch a bheith i bhfeidhm.

Chomh maith leis na ceisteanna tosaíochta sin, táimid airdeallach freisin ar an riachtanas chun príomh-réimsí nirt a fhorbairt tuilleadh. Mar shampla, is riachtanach leanúint linn ag cothú agus ag forbairt talainn in Éirinn, ag fanacht oscailte agus fáiltiúil fresin do thalann seachtrach. Is príomh-cheist é rochtain ar thalann ardchaighdeán go fóill i gcomhair cinntí shuíomh infheistíochta.

Cuireann GFT Éireann go leor luacha ar an talann is féidir leo a fháil in Éirinn. Beidh béim leanúnach ar fhorbairt

⁶ GFT Éireann agus Skillnet Ireland, Staidéar ar shonraí agus scileanna digiteacha do gach ról neamh-IT ar feadh go leor tionscail, Eanáir 2024.

talainn, uasoiliúint, athoiliúint, agus mealladh talainn, go háirithe i réimsí príomh-riachtanais scile, mar ábhar tosaíochta amach anseo. Chomh maith le réimse talainn speisialaithe a fhorbairt a theastaíonn chun teicneolaíochtaí AI agus dhigiteacha a fhorbairt, tá riachtanas ann freisin chun scileanna digiteacha agus sonraí a fhorbairt ar feadh an fhórsa oibre is leithne. Mar a bhí léirithe ag taighde GFT Éireann agus Skillnet Ireland le déanaí, beidh straitéisí forbartha talainn dírithe chun an aidhm seo a bhaint amach mar phríomh-bhéim d'infheisteoirí sna blianta amach romhainn.⁶

Beidh sé tábhachtach tógáil ar an éiceachóras reatha chun gur féidir RD&I a fhorbairt ar bhealach níos doimhne sa gheilleagar. Tá buntáiste comparáideach láidir ag Éirinn sa réimse sin agus deis shoiléir chun tógáil ar an ndul chun cinn reatha. Bhí na feabhsuithe ar chreidmheas cánach R&D fógartha i mBuiséad 2024 dearfach sa slí sin. Rud tábhachtach don rath sna blianta amach romhainn i réimsí amhail AI ná ofrála tacaíochta cuí a chinntiú ag gach staid den aistear digiteach, ó RD&I nuálaíoch go dtí tograí bunshonraí ag staid níos luaithe. In éiceachóras Eorpach bainteach níos mó de réir a chéile le comhoibríocht (m.s. Trí

IPCEI), tá deis ann chun a thuilleadh feabhais a chur ar chomhoibríocht ar feadh gníomhaireachtaí ábhartha agus lárionaid taighde agus chun tacaíocht a thabhairt don raon iomlán naisc fiontair sa gheilleagar (MNC go SME agus MNC go MNC araon). Chomh maith leis sin, beidh comhlachtaí rialála le acmhainní cuí agus na údarais inniúla fós lárnach ó thaobh cumasaithe gníomhaíochtaí rialáilte a bhaineann le leibhéil níos airde nuálaíochta (m.s. AI agus Teic Airgeadais).

Forbhreathnú an Chathaoirligh agus an POF

Conclúid

I ngeilleagar domhanda athraithe, is fíor-thábhachtach IDC nua a mhealladh agus infheistíochtaí trasfhoirmithe a dhéanamh in RD&I, forbairt talainn, digitiú agus inbhuanaitheacht chun tionchar IDC a mhéadú in Éirinn agus le cinntiú go mbeidh an bonn suiteáilte seasmhach agus fadsaolach. Is tosaíocht é seo do GFT Éireann in 2024 agus fanfaidh sé rí-thábhachtach sna blianta amach romhainn. Agus muid ag iarraidh an dul chun cinn déanta againn a chosaint i ndiaidh deich mbliana fáis bhuacaigh, is gá dúinn fanacht airdeallach ar dheiseanna fáis nua. Ós rud é go bhfuil an domhain ag athrú go leanúnach, má fhanaimid seasmhach beidh muid ag dul siar.

Tá GFT Éireann dearfach do thodhchaí IDC mar phríomh-bhunchloch ratha eacnamaíoch na hÉireann, agus fanann comhlachtaí domhanda muiníneach in Éirinn mar shuíomh ina féidir infheistiú, fás, agus rath a bhaint amach. Agus muid ag breathnú i dtreo 2030, bheadh uaillmhian GFT agus tarraingteacht na hÉireann don chéad ghlúin fáis eile feabhsaithe le dul chun cinn leanúnach luasghéaraithe chun príomh-fhachtóirí iomaíochais a fheabhsú. Tá súil againn dul i gcomhpháirtíocht le cliaint, DETE agus príomh-gheallshealbhóirí ar na dúshláin agus deiseanna atá amach romhainn.

Staidrimh

02

248

Líon iomlán infheistíochtaí faofa

€77m

Caiteachas cliaint ar thrádáil agus uasoiliúint

25

Infheistíochtaí comhshaoil/ inbhuanaithe

56%

na bpost faofa lasmuigh BÁC

83

Infheistíochtaí ar láithreáin úrnua

46

Infheistíochtaí i dtaighde, forbairt agus nuálaíocht

53%

na n-infheistíochtaí lonnaithe lasmuigh BÁC

67

Infheistíochtaí ar fhairsingiú

€1.4bn

Infheistíocht i dtaighde, forbairt agus nuálaíocht

100%

na bpost faofa le tuarastail os cionn €35,000

52

Forbairt talainn agus infheistíochtaí ar dhigitiú

€7.2bn

* taighde agus forbairt iomlán (R&D) caiteachas inmheánach

€65,263

tuarastal meánach in infheistíochtaí

Nóta * Tagraíonn sonraí caiteachais inmheánach R&D do 2022

Foinse Chomhlachtaí Tacaithe ag GFT Éireann 2023

Foinse	Líon na gcomhlachtaí	Iomlán Fostaíochta
Na Stáit Aontaithe	972	209,948
An Ghearmáin	100	14,864
An Ríocht Aontaithe	191	12,613
An Fhrainc	81	9,451
An chuid eile den Eoraip	189	20,831
An chuid eile den Domhain	299	32,876
Iomlán	1,832	300,583

Foinse: Suirbhé na Roinne Fiontair, Trádála agus Fostaíochta (DETE), Suirbhé Fostaíochta Bliantúil 2023
Nóta: Áirítear leis fostaithe lán-aimseartha agus páirt-aimseartha.

Fostaíocht i gComhlachtaí a dTacaíonn GFT Éireann leo

	2023
Gnóthuithe Poist	16,843

Foinse: Suirbhé Fostaíochta Bliantúil DETE 2023

Fostaíocht i gComhlachtaí a dTacaíonn GFT Éireann leo

	2022	2023
Iomlán fostaíochta	301,597	300,583
Lán-aimsire	281,545	282,024
Eile	20,052	18,559
Glanathrú i bhfostaíocht iomlán	22,755	-1,014
% Glanathrú i bhfostaíocht iomlán	8.2%	-0.3%

Foinse: Suirbhé Fostaíochta Bliantúil DETE 2023; Am Sraith Sonraí.
Nóta: Áirítear le “Eile” fostaithe páirt-aimseartha agus gearrtréimhseach eile faoi chonradh.

Fostaíocht Iomlán de réir Réigiúin i gComhlachtaí faoi Thacaíocht DFT Éireann

Réigiún	2019	2020	2021	2022	2023	% Athraithe 2022-2023
Teorainn	9,182	9,205	8,358	9,907	10,173	2.7%
Baile Átha Cliath	110,227	115,578	125,091	138,732	137,112	-1.2%
Meán-Oirthear	18,596	18,819	19,586	21,466	20,429	-4.8%
Meán-Iarthar	24,106	24,375	25,279	26,559	27,257	2.6%
Lár na Tíre	6,372	6,438	6,939	7,490	7,923	5.8%
Oirdheisceart	13,507	13,976	15,062	15,084	15,301	1.4%
Iardheisceart	44,278	46,808	49,080	50,707	51,296	1.2%
Iarthar	27,303	27,940	29,447	31,652	31,092	-1.8%
Iomlán	253,571	263,139	278,842	301,597	300,583	-0.3%

Foinse: Suirbhé Fostaíochta Bliantúil DETE 2023.
Nóta: Áirítear leis sin fostaithe páirt-aimseartha, sealadach agus gearrtréimhseach faoi chonradh.

Fostaíocht Iomlán de réir Earnála i gComhlachtaí faoi Thacaíocht DFT Éireann

Earnáil	2019	2020	2021	2022	2023	% Athraithe 2022-2023
Seirbhísí gnó, airgeadais agus eile	48,188	50,097	52,001	55,608	56,061	0.8%
Faisnéis agus cumarsáid	93,069	97,148	106,950	117,062	113,632	-2.9%
Déantúsaíocht nua-aoiseach	90,137	93,716	97,107	105,630	107,537	1.8%
Déantúsaíocht traidisiúnta	22,177	22,178	22,784	23,297	23,353	0.2%
Gach earnáil	253,571	263,139	278,842	301,597	300,583	-0.3%

Foinse: Suirbhé Fostaíochta Bliantúil DETE 2023.

Tionchar Eacnamaíoch an FDI

Measann DETE, le haghaidh gach 10 bpost ginte ag IDC go díreach, go ndéantar 8 eile a ghiniúint sa gheilleagar is leithne. Cothaíonn sé sin 541,049 post a dtacaíonn IDC leo ag deireadh 2023. Imríonn sochair geilleagrach tánaisteach tionchar dearfach ar thógáil tionscail, san earnáil miondíola agus tionscal fáilteachais.

Áirítear le torthaí Shuirbhé Gnó Bliantúil ar Thionchar Eacnamaíoch do 2022 (na sonraí is déanaí ar fáil) sonraí i gcomhair onnmhairithe, caiteachas eacnamaíoch na hÉireann, R&D inmheánach agus caiteachas caipitil mar a leanas:

- Mhéadaigh onnmhairithe GFT Éireann 11.2% go €383bn in 2022.
- D’fhás caiteachas i ngeilleagar na hÉireann 13.4% go €35.8bn in 2022. Tá sé sin comhdhéanta le caiteachas ar phárolla (€22bn), seirbhísí na hÉireann (€10.5bn), agus ábhair na hÉireann (€3.3bn).
- D’fhás infheistíocht inmheánach in R&D 35.7% go €7.2bn in 2022.
- Rinne cliaint GFT Éireann infheistíocht €15.5bn i dtograí caipitil in 2022, 49% suas ar an mbliain roimhe.

Costas Leanúnacha in aghaidh an Jab in 2023

	2010-16	2011-17	2012-18	2013-19	2014-20	2015-21	2016-22	2017-23
Poist lán-aimsire marthanacha	69,611	77,099	94,880	104,690	110,063	121,861	134,448	125,267
Costas de réir poist marthanach	€10,885	€9,553	€7,768	€7,177	€7,223	€6,897	€5,935	€6,437

Foinse: Suirbhé Fostaíochta Bliantúil DETE 2023.
Nóta: Chun costas in aghaidh an jab a oibriú amach, glactar san áireamh caiteachas deontais GFT Éireann le gach gnólachtaí sa tréimhse áirimh. Níl ach poist cruthaithe le linn agus coinneáilte go deireadh gach tréimhse seacht mbliana curtha chun sochair san áireamh.

Comhshaoil, Cúrsaí Sóisialta agus Rialachais

03

Comhshaoil

Tá GFT Éireann ag idirghníomhú le comhlachtaí cliaint ar infheistíochtaí comhshaoil agus inbhuanaitheachta, ag taifead 25 togra inbhuanaitheachta comhshaoil in 2023, agus ag baint amach go rathúil ár sprice 60 infheistíocht inbhuanaitheachta roimh 2024. Bhí idirghníomhaíocht shuntasach againn ar thionscnaimh glasa, lena n-áirítear comhpháirtíocht le cliaint chun pleananna um ghníomhú ar son na haeráide a fhorbairt do shuíomhanna in Éirinn, ag forbairt tairisceana luacha na hÉireann chun tograí straitéiseacha a bhuachan sa gheilleagar glas agus comhoibriú ar fhorbairt ghaoithe easchósta na hÉireann. Tógann infheistíocht leanúnach in inbhuanaitheacht agus idirthréimhse glas solúbthacht agus iomaíochas inár gcomhlachtaí cliaint agus feabhsaíonn sé tionchar comhshaoil ó chorpáidí ilnáisiúnta (MNC) in Éirinn.

Chun cloí le spriocanna an earnála phoiblí agus cinntiú go dtugann GFT Éireann sampla ar dea-chleachtas i réimse inbhuanaitheachta, lean an Ghníomhaireacht ag infheistiú i mbeartaí chun feabhas a chur ar a chuid inbhuanaitheachta comhshaoil. Oibríonn GFT Éireann go dlúth le húdarás Fuinnimh Inathnuaite na hÉireann (SEAI) chun monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar idiú fuinnimh bliantúil,

Sábhálacha, agus astuithe CO₂, agus chun plean gníomhaíochta a fhorbairt chun tograí sábhála fuinnimh féideartha a aithint ar bhonn bliantúil. Dar leis na sonraí rianaithe agus deimhnithe ag SEAI, bhain GFT Éireann amach laghdú ídithe fuinnimh ginearálta 48.6% faoi bhunn bonnlíne leibhéil 2011 agus ar iomlán laghdú astuithe CO₂ 40% ó bhonnlíne meánach 2016-2018.¹

Tá foirgnimh GFT Éireann deartha i gcomhréir le prionsabail Cheannasaíocht Fuinnimh agus Deartha Comhshaoil (LEED) chun a dtionchar sa chomhshaoil a laghdú le feabhas ar éifeachtacht fhuinnimh, uisce agus acmhainní. In 2023, sheachadadh GFT Éireann 2 fhoirgneamh creidiúnaithe ag LEED, ar iomlán 17, agus tá 10 gcinn eile idir láimhe nó á bpleanáil. Baineann creidiúnú LEED freisin le soilsiú poiblí, le 15 uasghrádú soilse phoiblí críochnaithe ó 2021 agus 24 ceann eile idir láimhe. Sa bhreis ar thograí éifeachtachta fuinnimh, rinne Rannóg Maoine GFT Éireann raon tograí bithéagsúlachta, 3 astu críochnaithe in 2023. Rinne comhoibrithe i bPáirc Ghnó is Teicneolaíochta Átha Luain GFT Éireann, i gcomhpháirtíocht le Togra 100 Milliún Crann, 2,600 crann dúchasach a chur le acmhainn díláithrithe measta 14 kg CO₂ in aghaidh an chrainn thar 50 bliain.

¹ SEAI, Feidhmíocht ar Éifeachtacht Fhuinnimh san Earnáil Poiblí

Cúrsaí Sóisialta

I gcomhréir lenár dtiomantas chun tacú le fás ionchuimsitheach inbhuanaithe, lean GFT Éireann ag monatóireacht feidhmíochta in aghaidh fachtóirí Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais (ESG) chun idirghníomhú le geallshealbhóirí agus saineolaithe chun ár dtuiscint a dhóimhniú ar conas is féidir linn torthaí inbhuanaithe, ionchuimsitheacha IDC a chur chun cinn.

Is príomh-bhéim GFT Éireann é poist ardchaighdeán, ardíocaíochta a sholáthar agus solúbthacht agus ullmhúchán don todhchaí a chinntiú ar fud na hÉireann agus ár mbonn cliant. Bhí tuarastal meánach i gcomhlachtaí cliaint GFT Éireann ag €78,240 in 2022, ardú 5% ar 2021 agus 44% os cionn mheán náisiúnta €54,189.²

Chinntigh riachtanais do scileanna digitithe gasta agus scileanna ag athrú go mbeidh oiliúint agus forbairt talainn mar bhéim lárnach do GFT Éireann agus ár gcomhlachtaí cliaint. Faoi bhunchloch trasfhoirmithe ár straitéise, mhéadaigh cliaint infheistíocht in oiliúint d'fhostaithe 8.4% in 2022 go €99m.³ Agus muid ag obair laistigh ár mbonn cliaint chun éagsúlacht agus ionchuimsitheacht a chur chun cinn, aithnímid freisin an tábhacht a ghabhann le cinntiú go ndéanfaidh GFT Éireann na luachanna

sin a réadú, laistigh ár n-eagraíochta agus ar feadh an earnála phoiblí is leithne araon. In 2023, rinne foireann Comhionannais, Éagsúlachta agus Ionchuimsitheachta (EDI) GFT Éireann raon leathan gníomhaíochtaí go hinmheánach chun feasacht a ardú i measc na foirne i réimsí amhail néara-éagsúlachta, claontacht neamhchoinsiasach agus ionchuimsitheachta.

In 2023, d'fhill GFT Éireann mar phríomh-mhaoinitheoir ar son Legacy Dublin, Clár Comhchuspóra, agus iarradh orann teacht sa Thogra Ciste Nuálaíochta do Sheirbhísí um Cheapacháin Phoiblí, i mbun comh-dhearadh don earcaíocht sheirbhíse poiblí. Lean GFT Éireann freisin lenár gcomhpháirtíocht le Togra Dorais ar Oscailt, ag soláthair deiseanna oibre do bhaill ghrúpaí faoi ghannionadaíocht.

I mí Eanáir 2024, bhí GFT Éireann mar an chéad eagraíocht san earnáil phoiblí a bhain amach Creidiúnú Óir faoi réir chlár Infheisteoirí in Éagsúlacht de chuid Lárionad Éagsúlachta na hÉireann. Ag tógáil ar ár gCreidiúnú Airgid in 2022, léirionn an t-éacht seo ár dtiomantas leanúnach don sármhaitheas in EDI ar feadh gach gné dár n-eagraíocht.

Sa bhreis ar obair foirne EDI, lean Coiste Freagrachta Sóisialta Corparáideach GFT Éireann (CSR) lena chuid oibre sármhaith chun iarrachtaí a thiomáint ar feadh na gníomhaireachta chun airgead a thiomsú agus feasacht a ardú dár gcomhpháirtithe carthanachta: Cumann Ailse na hÉireann in 2022-2023 agus Cumann Alzheimer na hÉireann (ASI) in 2023-2024.

² ABSEI 2022

³ ABSEI 2022

Ráitis Airgeadais

04

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Ghníomhaireacht Forbartha Tionscail Éireann

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Thug mé iniúchadh ar na ráitis airgeadais le Gníomhaireacht Fhorbartha Tionsclaíoch na hÉireann (GFT Éireann) don bhliain dár gcríoch Dé Domhnaigh 31 Nollaig 2023 de réir riachtanais fhorálacha pharagraf 7 an Chéad Sceidil le Acht Forbartha Tionsclaíoch, 1993.

Comhdhéanann na ráitis airgeadais

- An ráiteas ioncaim agus caiteachais agus stoic ioncaim coinneáilte
- An ráiteas ioncaim chuimsithigh
- An ráiteas ar staid airgeadais
- An ráiteas ar sreabhaidh airgid agus
- Na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar pholasaithe cuntasaíochta suntasacha.

I mo thuairim, tugann na ráitis airgeadais dearcadh fíor cóir ar na sócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais GFT Éireann ag Dé Domhnaigh 31 Nollaig 2023 agus ar a ioncaim agus caiteachas do 2023 i gcomhréir le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102 - an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais infheidhmithe in UK agus Poblacht na hÉireann.

Bunús na tuairime

Rinne mé m’iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchadh (ISA) de réir fógartha ag Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta.

Tá cur síos ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin in aguisín leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách le GFT Éireann agus chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile i gcomhréir leis na caighdeáin.

Creidim gur dóthanach agus cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a leagan do mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis eile ná na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Thug GFT Éire faisnéis áirithe eile in éineacht leis na ráitis airgeadais. Comhdhéanann sé sin an tuarascáil bliantúil, lena n-áirítear an ráiteas rialachais agus tuarascáil ar bhaill an Bhoird, agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Tá cur síos ar mo chuid freagrachtaí um thuairisciú maidir leis an bhfaisnéis sin, agus ar ábhair áirithe eile a dtugaim tuairisciú orthu de réir éisceachta, san aguisín leis an tuarascáil seo.

Níl aon rud le tuairisciú agam maidir leis sin.

Seamus McCarthy
Seamus McCarthy

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste
19 Meitheamh 2024

Freagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Mar a leagtar amach sa ráiteas rialachais agus i dtuarascáil chomhaltaí an Bhoird, tá na comhaltaí Boird freagrach as:

- Airgeadais a ullmhú san fhoirm atá forordaithe faoi alt 7 den Chéad Sceideal den Acht um Fhorbairt Tionscail, 1993
- Cinntiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas cothrom fíor de réir FRS 102
- Rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- A mheas an bhfuil prionsabal cuntasáochta an ghnóthais leantaigh á úsáid mar is cuí, agus
- Aon rialú inmheánach a mheasann siad go bhfuil gá leis chun ráitis airgeadais atá saor ó mhíríteas ábhartha a ullmhú, cibé acu an de bharr calaoise nó earráide a tharlaíonn sé.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Éilítear orm faoi alt 7 den Chéad Sceideal den Acht um Fhorbairt Tionscail, 1993 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais GFT Éireann agus tuairisc a thabhairt faoi do Thithe an Oireachtais.

Is í an aidhm atá agam agus mé ag déanamh an iniúchta ná ráthaíocht réasúnach a fháil go bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíríteas ábhartha. Is ionann ráthaíocht réasúnach agus leibhéal ard ráthaíochta, ach ní barántas é go mbraithfidh iniúchadh a dhéantar de réir na ISAnna míráiteas ábhartha nuair is ann dó. D'fhéadfadh míráitis eascairt ó chalaois nó ó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha, ina n-aonar nó go comhiomlán, má cheaptar go réasúnach go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíochta a thógann úsáideoirí ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, cuirim i bhfeidhm mo bhreith ghairmiúil agus coinním sceipteachas gairmiúil orm féin. Agus mé á dhéanamh:

- Aithníim agus tugaim measúnú ar an riosca mí-ráitis ábhartha ar na ráitis airgeadais, i ngeall ar chalaois nó botún; déanaim dearadh agus nósanna imeachta iniúchta mar fhreagra do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúchta dóthanach agus cuí le bonn a

leagan do mo thuairim. Tá riosca níos airde ag baint leis mura mbraitear míráiteas ábhartha a bhaineann le calaois seachas le hearráid, mar go bhféadfadh claonpháirtíocht, brionnú, easnaimh bheartaithe, mífhaisnéisí, nó scoitheadh rialú inmheánach a bheith mar chuid de.

- Faighim tuiscint ar an rialú inmheánach a bhaineann leis an iniúchadh chun modhanna iniúchta a dhearadh a bheidh oiriúnach sna himthosca, ach ní chun críocho tuairim a thabhairt ar éifeachtúlacht na rialuithe inmheánacha é sin.
- Measúnaim ábharthacht na bpolasaithe cuntasáochta a úsáidtear agus réasúnacht na meastachán cuntasáochta agus na nochtuithe a bhaineann leo.
- Déanaim cinneadh faoi oiriúnacht na húsáide a baineadh as prionsabal cuntasáochta an ghnóthais leantaigh agus, bunaithe ar an fhianaise iniúchta a fhaighim, cinnim cibé acu an bhfuil no nach bhfuil éiginnteacht ábhartha ann a bhaineann leis na himeachtaí nó le coinníollacha a chaitheadh amhras suntasach ar chumas GFT Éireann leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantaigh.

Má chinnim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, tá sé de dhualgas orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe a bhaineann leis sna ráitis airgeadais nó, mura bhfuil na nochtuithe sin sásúil, mo thuairim a athrú. Tá mo chinneadh bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dáta na tuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh sé tarlú nach mbeadh ar chumas GFT Éireann leanúint mar ghnóthas leantaigh de bharr imeachtaí nó coinníollacha sa todhchaí.

- Déanaim cur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais a mheas, na nochtuithe san áireamh, agus déanaim cinneadh faoi cibé acu an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus imeachtaí bunúsacha ar bhealach a thugann léargas cóir nó nach léiríonn.

Déanaim teagmháil leo siúd a bhfuil cúram orthu faoi rialachas maidir leis an scóip agus am atá beartaithe don iniúchadh agus torthaí iniúchta suntasacha, i measc ábhair eile, agus aon easnaimh shuntasacha i rialú inmheánach a sainaithníim le linn mo chuid iniúchta.

Tuairiscím freisin de réir eisceachta, i mo thuairim:

- Mura bhfuil an fhaisnéis agus na míniúcháin uile a theastaigh uaim do m'iniúchadh faighte agam, nó
- mura raibh na taifid chuntasaíochta dóthanach chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart, nó
- mura raibh na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Eolas seachas na ráitis airgeadais

Ní chlúdaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an t-eolas eile a thugtar leis na ráitis sin, agus ní thugaim aon tátail ráthaíochta ina thaobh.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na ISAnna eolas eile a chuirtear faoi mo bhráid a léamh agus, é sin á dhéanamh agam, a mheas cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil an t-eolas eile ar neamhréir go bunúsach leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó an mbreathnaíonn sé go bhfuil míráiteas ábhartha de chineál eile ann. I gcás, bunaithe ar an obair

atá déanta agam, go gcinnim go bhfuil míráiteas ábhartha san eolas eile seo, tá sé do dhualgas orm é sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Cuirtear m'iniúchadh i gcrích le tagairt do na gnéithe speisialta a ghabhann le bainistiú agus le feidhmiú comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus a n-oibriúcháin. Tuairiscím má aithníim nithe ábhartha eile ann a bhaineann leis an mbealach inar cuireadh gnó poiblí i gcrích.

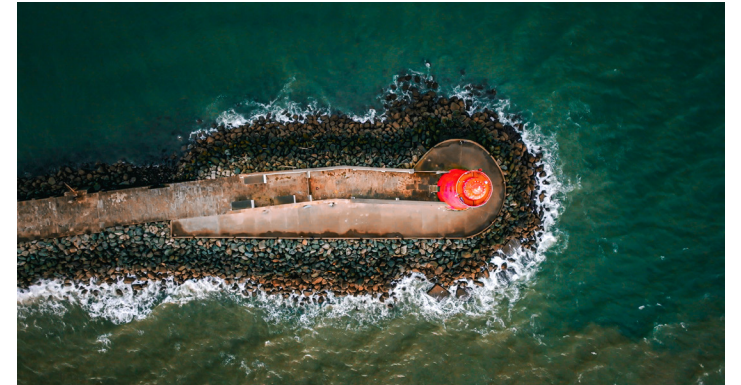
Féachaim le fianaise a fháil i gcúrsa an iniúchta ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Déanaim tuairisc dó má aithníim aon chás ábhartha nár úsáideadh airgead poiblí chun na críche a leagadh síos ina leith nó sa chás nár chloígh na hidirbhearta leis na húdaráis a bhí á rialú.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

Rialachas

Is gníomhaireacht reachtúil uathrialach í GFT Éireann a bunaíodh faoi na hAchtanna um Fhorbairt Tionscail 1986-2019. Feidhmíonn an Gníomhaireacht i gcomhréir le forálacha na nAchtanna agus faoi choimirce an Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta, a bhfuil sé de chumhacht aige nó aici cistí a sholáthar chun oibleagáidí GFT Éireann a chur i gcrích agus treoracha ginearálta beartais a eisiúint/eolas a lorg faoi ghníomhaíochtaí na Gníomhaireachta.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

Cé gurb iad na hAchtanna um Fhorbairt Tionscail an phríomhfhoinsí rialachais chorparáide do GFT Éireann, tá dualgas ar an nGníomhaireacht freisin cloí le raon riachtanas reachtúil (náisiúnta agus an Aontais Eorpaigh) agus d'aon riachtanas riaracháin eile. Dearbhaíonn GFT Éireann go bhfuil a cuid oibleagáidí comhlíonta aige maidir leis na riachtanais seo in 2023. Tá na nósanna imeachta a leanas i bhfeidhm ann chun comhréireacht a chinntiú le riachtanais sonracha:

1 Riachtanais Ghinearálta Riaracháin agus Bheartais

Oibríonn an Gníomhaireacht ag leibhéal náisiúnta le hofigigh na Roinne Fiontair, Trádála agus Fostaíochta (déanfar tagairt orthu anseo mar “DETE”) agus oifigigh ó Ranna an Rialtais is Gníomhaireachtaí an Stáit eile chun a aidhmeanna a fhorbairt agus comhréireach a chinntiú le riachtanais reachtúla, riaracháin agus roinne/an Rialtais. Oibríonn an Gníomhaireacht go dlúth le húdaráis áitiúla, forais oideachais, gníomhaireachtaí eile an stáit agus raon leathan eagraíochtaí/ionadaithe poiblí áitiúla chun an rialtas áitiúil a fhorbairt ionas gur féidir infheistíocht nua a mhealladh. Tá GFT Éireann ag cur i bhfeidhm treorach polasaithe eisithe ag an Aire Fiontair, nTrádála agus Fostaíochta ar an 18 Nollaig 2006, le riachtanas go mbeidh GFT Éireann ag cloí le gach treoirlínte ábhartha, rialacháin blocdhíolúine, creata agus scéimeanna maidir le cúnamh réigiúnach agus deontais R&D a sholáthar.

2 Cóid Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Ráiteas Comhréireachta

Ghlac an Bord leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm chun comhréireacht a chinntiú leis an gCód. Chloígh GFT Éireann go hiomlán leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú le haghaidh 2023, faoi réir tarscaoilte ón DETE maidir le riachtanas i gcioclán 2014, mar atá luaite sa Ráiteas um Rialú Inmheánach, (leathanaigh 44-47)..

Alt 2.6: Arna chomhlíonadh ag Cathaoirleach an Bhoird i litir ar leith a thugtar don Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta.

Ailt 1.8 agus 7.5 (iii): Tá córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais á chothú agus á fheidhmiú ag an nGníomhaireacht (Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais, leathanaigh 44-47).

Alt 9: Tá beartas an Rialtais um pá na bpríomhoifigeach feidhmiúcháin agus na bhfostaithe i gcomhlachtaí Stáit á chomhlíonadh (ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an bhoird 2023 (leathanaigh 27-42) agus na Nótaí ag gabháil leis na Ráitis Airgeadais (leathanaigh 51-78).

Ailt 1.15 agus 1.17: Thug an Bord faomhadh do straitéis ceithre bhliana GFT do bhlianta 2021--2024. Lena chois sin, tá an Bord tar éis próisis a bhunú d'fhonn pleanáil chorparáideach fhónta a chinntiú, etc., de réir mar a éilítear san Alt seo (ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an bhoird (leathanaigh 27-42), agus ráiteas ar rialú inmheánach, leathanaigh 43 -46).

Alt 9: Léiríonn nósanna imeachta taistil GFT Éireann riachtanais beartas taistil an Rialtais agus táthar ag cloí leis na nósanna imeachta sin.

Alt 8.47: Deimhníonn Cathaoirleach an Bhoird, sa litir ar leith a thugtar don Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta, go bhfuil GFT Éireann tar éis a cuid oibleagáidí faoin dlí cánach a chomhlíonadh.

Tá na scéimeanna agus na cláir arna riar ag GFT Éireann i gcomhréir leis an reachtaíocht a rialaíonn feidhmiú na Gníomhaireachta agus tá córais bhainistíochta riosca ábhartha i bhfeidhm.

3 Ráiteas Cleachtais SP- IT/1/04 na gCoimisinéirí Ioncaim ar Chóireáil Cánach Luach Saothair do Chomhaltaí na gCoistí agus na mBord Stáit agus Stát-Urraithe

Cloíonn GFT Éireann go hiomlán leis an Ráiteas Cleachtais seo.

4 Treoirlínte maidir le Luacháil agus Bainistiú Thairistintí do Thograí Caiteachas Caipitil

Tá nósanna imeachta láidre bunaithe le fada ag GFT Éireann i ndáil le Luacháil agus bainistiú na dtionscadal infheistíochta caipitil a eascraíonn ó chláir na nDeontas Caipitil nó Maoine. Tá na prionsabail atá sonraithe sna Treoirlínte do Luacháil agus Bainistiú na dTograí Infheistíochta Caipitil á gcomhlíonadh ag na nósanna imeachta seo.

5 Na Achtanna Comhionannais (a chuimsíonn Achtanna Stádais Comhionann 2000-2018 agus Achtanna Comhionannais Fostaíochta 1998-2015)

Is tosaíocht bhunaithe é comhionannas do GFT Éireann. Tá clár oibre forásach ag an gníomhaireacht agus tá clár éagsúlachta agus tionscnaimh nua á bhforbairt

ar bhonn leanúnach. Déanann GFT Éireann a dhícheall a bheith mar fhostóir comhionannais ina spreagtar cúnamh aonair agus tugtar ardluach do dhifriochtaí. Chuige seo, tá sí tiomanta do chinntiú nach bhfaighidh aon chomhalta foirne de chuid GFT Éireann, ná iarrthóir ar fhostaíocht in GFT Éireann, cóir is lú fabhar ná duine ar bith eile ar fhorais gnéis, stádas pósta, stádas teaghlai, gnéaschlaonta, creidimh, aoise, míchumais, cine, nó toisc gur den lucht siúil iad nó ar aon fhorais eile nach mbaineann le dea-chleachtas fostaíochta. Baineann sé seo le hearcaíocht, coinníollacha oibre agus deiseanna forbartha.

Tá GFT Éireann tiomanta do thimpeallacht chothromaithe oibre/saoil a chothú agus a fhorbairt don fhoireann trí chéile.

6 An tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005

Leanann GFT Éireann le bearta oiriúnacha a ghlacadh de láimh chun sábháilteacht, sláinte agus leas gach fostaí agus cuairteora laistigh dá hoifigí a chosaint agus ar mhaithe le forálacha an Achta seo a chomhlíonadh. Baineann sé seo freisin leis na hAchtanna Sláinte Poiblí (Tobac) 2002 agus 2004.

7 Acht Rannpháirtíochta Oibrithe (Fiontar an Stáit), 1988

Tá struchtúir comhairleacha ag oibriú go héifeachtach in GFT Éireann agus is gné aitheanta iad le struchtúr cumarsáide agus comhairleach na heagraíochta. Glacann an lucht bainistíochta agus an fhoireann araon leis an gComhchoiste Comhairleach mar phróiseas dearfach. Anuas air sin, leanaimid i mbun comhpháirtíochta leis an gCeardchumann in GFT Éireann chun dul chun cinn a thabhairt d'aon ghníomhartha a eascraíonn ó fhairsingiú chomhaontaithe Ag Tógáil Móimintim 2022-2023.

8 An tAcht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus an tAcht um Chaighdeán in Oifigí Poiblí, 2001

I gcomhréir leis na hAchtanna anseo thuas tá ráitis leasa a chloíonn le forálacha na nAchtanna comhlánaithe ag Comhaltaí Boird agus comhaltaí foirne GFT Éireann a bhfuil poist ainmnithe acu.

9 An tAcht um Shaoráil Faisnéise, 2014

Cloíonn GFT Éireann leis an Acht seo. Ba chóir iarratais ar fhaisnéis faoin Acht seo a sheoladh chuig an bhFeidhmeannas um Shaoráil Faisnéise, GFT Éireann, A Trí Plás na Páirce, Sráid Haiste Uachtarach, Baile Átha Cliath 2.

10 Éifeachtúlacht Fuinnimh

Ag cloí le meamram an Rialtais ó mhí an Mheithimh 2001, cuireann GFT Éireann prionsabail an 'dea-chleachtais' i ndearadh, pleanáil, tógáil oifige agus foirgnimh déantúsaíochta ar a Pháirceanna Gnó agus Teicneolaíochta i ngach cás agus oibríonn sé i dtreo creidiúnaithe LEED (Ceannasaíocht i bhFuinneamh agus Dearadh Comhshaoil) a bhaint amach nuair is féidir. Bhí athchóiriú ar Cheanncheathrú Réigiúnach Átha Luain GFT Éireann chun rátáil A3 a bhaint amach (ag laghdú ídithe fhuinnimh suas go dtí 60% sa phróiseas) agus beidh sé measúnaithe i gcomhair a rátála nuashonraithe níos déanaí an bhliain seo. Tá Ceanncheathrú Dhomhanda ag GFT Éireann ag Uimhir a Trí Plás na Páirce a bhfuil Rátáil Fuinnimh Foirgnimh A3 agus deimhniú 'WiredScore Platinum' aige. Áirítear le gnéithe an fhoirgnimh insliú imchlúdaigh foirgnimh ardchaighdeán, stóráil theirmeach, bailiú báistí, painéil fhótavoltacha, cumhacht is teas in éineacht le haghaidh giniúint fuinnimh agus soilsiú LED.

11 (I) Íocaíocht Phras na gCuntas

Leasaíodh an tAcht um Íocaíocht Phras na gCuntas, 1997, ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2012, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2013, agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2014. Tá an lucht bainistíochta sásta gur chloígh GFT Éireann le forálacha an Achta (mar a leasaíodh) sna gnéithe ábhartha uile.

11 (II) Íocaíocht Phras le Soláthraithe

Tá GFT Éireann tiomanta dá hoibleagáidí faoin Riail Íoc Pras 15 lá a chomhlíonadh, riail a tháinig i bhfeidhm an 1 Iúil 2011.

Cinntíonn an fhoráil seo go ndéanfar íocaíochtaí le soláthraithe i ndáil le gach sonrasc bailí faighte laistigh de 15 lá féilire.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

Tuairiscíonn GFT Éireann ar bhonn ráithiúil sa chuid ‘Rialachas Corparáideach’ (Corporate Governance) den láithreán gréasáin is againne ar chur chun feidhme na Rialach Íoc Pras 15 lá.

12 Nochtadh Cosanta

I gcomhréir leis an gceanglas dlíthiúil faoi alt 21 den Acht um Nochtadh Cosanta 2014, tá nósanna imeachta deimhnithe agus á gcothú ag GFT Éireann maidir le nochtadh cosanta ag oibrithe a bhí, nó atá fostaithe ag GFT Éireann agus chun déileáil leis an nochtadh a dhéantar. Fuair an fhoireann faisnéis scríofa ó GFT Éireann a bhain le nósanna imeachta um nochtadh cosanta.

Ní dhearnadh aon nochtadh cosanta le GFT Éireann in 2023.

Freagrachtaí an Bhoird

Bunaíodh Bord GFT Éireann faoi na hAchtanna um Fhorbairt Tionscal, 1993. Tá feidhmeanna an Bhoird leagtha amach in Alt 8 den Acht sin. Freagraíonn an Bord chuig an Aire Fiontair, Trádála agus Fostaíochta agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú. Socraíonn sé aidhmeanna agus spriocanna straitéiseacha agus glacann sé cinneadh straitéiseach ar gach príomh-cheisteanna gnó chun an tasc seo a chomhlíonadh. Is ar an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin (POF) agus an fhoireann ardbhainistíochta atá freagracht maidir le bainistíocht, rialú agus treoir GFT Éireann ó lá go lá. Caithfidh an POF agus an fhoireann ardbhainistíochta an treoir straitéiseach leathan atá socruithe ag an mBord a leanúint, agus a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag comhaltaí uile an Bhoird ar na príomhghníomhaíochtaí agus cinntí a bhaineann leis an aonán, agus ar aon riosca suntasach a d'fhéadfadh tarlú. Oibríonn an POF mar idirchaidreamh díreach idir an Bord agus bainistíocht GFT Éireann.

Tá obair agus freagrachtaí an Bhoird leagtha amach i Lámhleabhar Rialachais Corparáideach ina bhfuil na hábhair freisin atá forchoimeáda go sonrach do chinntí an Bhoird. Ar na buan-mhíreanna a mheasann an Bord tá:

- Dearbhuithe leasa
- Tuarascálacha ó choistí
- Tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta
- Tuarascálacha feidhmíochta
- Ábhair forchoimeáda.

Ceanglaíonn Alt 7 (2) den Chéad Sceideal den Acht um Fhorbairt Tionscail, 1986, ar Bhord GFT Éireann gach cuntas cuí agus gnách i ndáil leis an airgead a fuarthas agus a caitheadh a choinneáil, i cibé foirm agus a fhaomhann an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Plean Forbartha Náisiúnta Seachadadh agus Athchóiriú, gach cuntas cuí agus gnách ar airgead faighte agus caite aige.

Éilítear ar Bhord GFT Éireann agus iad ag ullmhú na ráitis airgeadais sin:

- Polasaithe cuntasáochta cuí a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go seasta.
- Tuairimí agus meastacháin a thabhairt atá réasúnach agus stuama.
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh seachas mura bhfuil sé oiriúnach a mheas go leanfaidh sé in oibriúchán.
- A chur in iúl an bhfuiltear ag cloí le caighdeáin cuntasáochta infheidhmithe, faoi réir aon imeachtaí ábhartha luaite agus mínithe sna ráitis airgeadais.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as leabhair chuntais chuí a choinneáil a nochtann le cruinneas réasúnta ag am ar bith staid airgeadais na Gníomhaireachta agus a chuireann ar a cumas a chinntiú go gcloíonn na ráitis airgeadais le hAlt 7 (2) den Chéad Sceideal den Acht um Fhorbairt Tionscail, , 1986. Tá cothabháil agus ionracas an eolais chorparáide agus airgeadais atá ar láithreán gréasáin GFT Éireann mar fhreagracht an Bhoird.

Tá an Bord freagrach as an bplean agus as an mbuiséad bliantúil a fhaomhadh. Rinneadh measúnú ar fheidhmiúchán GFT Éireann trí thagairt a dhéanamh don phlean agus buiséad bliantúil ar an 7 Márta 2024.

Tá an Bord freagrach freisin as sócmhainní uile na Gníomhaireachta a chosaint agus dá réir sin as bearta réasúnta a dhéanamh de láimh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais GFT Éireann léargas cothrom fíor d'fheidhmíocht airgeadais agus do staid airgeadais GFT Éireann amhail ar an 31 Nollaig 2023.

Struchtúr an Bhoird

Tá Cathaoirleach, POF agus suas go dtí deichniúr gnáthchomhaltaí ar an mBord, agus tá siad ar fad ceaptha ag an Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta. Ceaptar comhaltaí an Bhoird do thréimhse 5 bhliana agus tagann siad le chéile 10 n-uaire sa bhliain nó níos minice más gá. Tugann an tábla thíos mionsonraí ar an tréimhse ceapacháin do na baill reatha.

Comhalta Boird	Ról	Dáta Ceaptha
Fearghal O'Rourke	Cathaoirleach	3 Eanáir 2024
Frank Ryan	Iar-chathaoirleach	1 Eanáir 2014 (Éirithe as 31 Nollaig 2018. Athcheaptha 1 Eanáir 2019. Éirithe as 31 Nollaig 2022. Athcheaptha 26 Eanáir 2023), Éirithe as 31 Nollaig 2023.
Michael Lohan	POF	Dé Luain 17 Aibreán 2023
Mary Buckley	POF sealadach	26 Deireadh Fómhair 2022 (go dtí 16 Aibreán 2023)
Marian Corcoran	Leas-chathaoirleach	26 Lúnasa 2016 (Athcheaptha 14 Eanáir 2021). Leas-chathaoirleach ceaptha 15 Eanáir 2024.
Barry O'Sullivan	Gnáthchomhalta	Dé hAoine 4 Meán Fómhair 2015 (Éirithe as 31 Nollaig 2018. Athcheaptha 1 Eanáir 2019, Éirithe as 31 Nollaig 2023.)
Kevin Cooney	Gnáthchomhalta	Dé hAoine Dé hAoine 8 Meitheamh 2018 (Éirithe as Dé Sathairn 31 Nollaig 2022. Athcheaptha 2 Feabhra 2023.)
Thomas (Tony) Kennedy	Gnáthchomhalta	8 Meitheamh 2018. (Éirithe as 31 Nollaig 2021. Athcheaptha Dé Céadaoin 2 Márta 2022.)
Ann Hargaden	Gnáthchomhalta	Dé Luain Dé hAoine 27 Samhain 2020
Regina Moran	Gnáthchomhalta	27 Samhain 2020 (Éirithe as 31 Nollaig 2023)
Bill O'Connell	Gnáthchomhalta	Dé Luain Dé hAoine 27 Samhain 2020
Declan Hughes	Gnáthchomhalta	Dé Máirt 8 Feabhra 2022 (Éirithe as Dé Luain 10 Iúil 2023)
John Newham	Gnáthchomhalta	Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt 11 Iúil 2023
Alan Ennis	Gnáthchomhalta	Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt Dé Máirt 21 Feabhra 2023
Elizabeth Reynolds	Gnáthchomhalta	Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt Dé Máirt 21 Feabhra 2023
Dr Leisha Daly	Gnáthchomhalta	Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt Dé Máirt Dé Céadaoin 3 Eanáir 2024
Dr Denis Doyle	Gnáthchomhalta	Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt Dé Máirt Dé Céadaoin 3 Eanáir 2024
Martin Shanahan	Iar-POF	31 Lúnasa 2014 (Ar 'saoire garraíodóireachta' ó 26 Dheireadh Fómhair 2022. Éirithe as 25 Eanáir 2023.)

Chríochnaigh an Bord Athbhreithniú ar Éifeachtacht agus Measúnú an Bhoird, críochnaithe 7 Feabhra 2024.

Príomh-athruithe Pearsanta:

Comhaltaí boird mar a leanas. Ag leibhéal bainistíochta shinsearaigh (Bainisteoir an Rannáin nó níos airde), rinneadh na athruithe a leanas le linn 2023: D'éirigh Mary Buckley as mar POF sealadach ar 16 Aibreáin 2023. Ceapadh Michael Lohan POF ar an 17 Aibreáin 2023. D'éirigh Kieran Donoghue (Bainisteoir Rannáin, Seirbhísí Airgeadais) as ar 23 Eanáir 2024. Cepadh Rachel Shelly mar Bhainisteoir Rannáin (Eolaíochtaí Beatha agus Bia agus Talann, Trasfhoirmiú agus Nuálaíocht) ar 24 Iúil 2023. Ceapadh Breda O'Sullivan mar Bhainisteoir Rannáin (Pleanáil Straitéise Corparáidí agus Polasaithe Straitéisí) ar an 4ú Mheithimh 2024.

Bord 2023

Feidhmíonn an Bord i gcomhréir leis na prionsabal dea-chleachtais um rialachas corparáideach agus de réir na dtreoirlínte atá leagtha amach sa Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit arna eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta agus Athchóirithe Phlean Forbartha Náisiúnta, ina chuid gníomhaíochtaí féin agus san úsáid a bhaineann sé as coistí araon.

Tá sé freagrach as beartais ghinearálta na Gníomhaireachta a cheapadh agus a cuid oibriúcháin a mhaoirsiú. Déanann sé na feidhmeanna seo go díreach agus trí Choistí Boird fócasaithe Is í an fhoireann bhainistíochta feidhmiúcháin atá freagrach as an mbeartas a chur chun feidhme.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

36

Tá údarás reachtúil ag an mBord chun cúnamh deontais a fhaomhadh suas go dtí na leibhéil atá sonraithe sna hAchtanna um Fhorbairt Tionscail agus cúnamh deontais sa bhreis ar na leibhéil shonraithe a mholadh don Rialtas. De réir Achta um Eitic in Oifig Phoiblí, 1995, agus Acht um Chaighdeán in Oifig Phoiblí, 2001, sholáthair Comhaltaí Boird GFT Éireann Ráiteas Leasanna don Rúnaí: GFT Éireann agus leis an gCoimisiún um Chaighdeán in Oifig Phoiblí.

I gcomhréir leis an 'gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit' 2016), cloíonn GFT Éireann go hiomlán le beartas an Rialtais i ndáil le pá Príomhoifigigh Feidhmiúcháin agus fostaithe Comhlachtaí Stáit agus le treoirlínte an Rialtais i ndáil le muirir a íoc le comhaltaí Boird.

Frank Ryan

Cathaoirleach, GFT Éireann

Michael Lohan

POF, GFT Éireann

Marian Corcoran

Leas-chathaoirleach, GFT Éireann
Comhalta Boird PTSB plc.,
Comhalta Boird HP International Bank DAC

John Newham

Ard-Rúnaí Cúnta, DETE

Declan Hughes

Ard-Rúnaí Cúnta (ceaptha Ard-Rúnaí 1 Meitheamh 2023)
DETE

Barry O'Sullivan

Leasuachtarán Déantúsaíochta, Johnson and Johnson,
Vision Care

Thomas (Tony) Kennedy

POF, Tawin Consulting

Kevin Cooney

A bhí mar Leasuachtarán Sinsearach, Iar-stiúrthóir
Bainistíochta, EMEA, CIO, Xilinx Inc

Ann Hargaden

Iar-chathaoirleach, Lisney Ireland

Bill O'Connell

Bainisteoir, BOC Consulting Services

Regina Moran

Leasuachtarán, Tograí Straitéiseacha agus Athrú, Fujitsu

Alan Ennis

Iar-uachtarán agus POF, Revlon Inc.

Elizabeth Reynolds

A bhí mar Leas-uachtarán agus Bainisteoir Ginearálta,
GSK Consumer Healthcare

Mary Buckley

POF sealadach, GFT Éireann (ó 26 Dheireadh Fómhair
2022 go 16 Aibreán 2023)

John Nolan

Rúnaí, GFT Éireann

Struchtúr Choiste an Bhoird

An Coiste Iniúcháireachta, Airgeadais agus Riosca

Cuidíonn an Coiste Iniúcháireachta, Airgeadais agus Riosca agus tacaíonn sé leis an mBord i ndáil lena fhreagrachtaí dlíthiúla agus cuntasáochta a chomhlíonadh; déanann sé cumarsáid le hiniúcháirí seachtracha agus déanann sé measúnú agus rialú ar an bhfeidhm iniúchta; athbhreithnithe ar phleanáil airgeadais agus an córas rialaithe airgeadais inmheánaigh. sé maoirseacht freisin ar chur chun feidhme bheartas riosca na Gníomhaireachta lena n-áirítear forbairt a chlár riosca agus monatóireacht ar shocruithe buiséadaithe agus baincéireachta.

Comhaltaí 2023

Tony Kennedy (Cathaoirleach)
Barry O'Sullivan
Alan Ennis (ó Mhárta 2023)
Ann Hargaden
Regina Moran
John Glennon (ball an choiste sheachtraigh)
Declan Hughes (a d'éirigh as 10 Iúil 2023)
John Newham (ceaptha 11 Iúil 2023)

An Coiste Forbartha Réigiúnaigh agus Maoine

Soláthraíonn an Coiste Forbartha Réigiúnaigh agus Maoine treoraíocht ar chur i bhfeidhm do ghnéithe forbartha réigiúnacha straitéise GFT Éireann; tugann sé athbhreithniú agus monatóireacht ar spriocanna bliantúla agus carnacha réigiúnacha GFT Éireann agus i bhforbairt straitéise réigiúnaí; déanann sé athbhreithniú ar pholasaí maidir le maoiniú, foráil, cothabháil agus diúscairt maoine; tugann sé faomhadh ar nósanna imeachta maidir le tairiscintí agus bronnadh conarthaí agus faomhadh ar chaiteachas/díolacháin suas go dt €12m.

Comhaltaí 2023

Marian Corcoran (Cathaoir)
Declan Hughes (a d'éirigh as 10 Iúil 2023)
John Newham (ó 11 Iúil 2023)
Bill O'Connell
Ann Hargaden
Michael Lohan (ó 17 Aibreán 2023)
Elizabeth Reynolds (ó Aibreán 2023)
Eileen Sharpe (ó 26 Dheireadh Fómhair 2022 go 16 Aibreán 2023)

An Coiste Nuálaíochta agus Forbartha Inbhuanaithe

Soláthraíonn an Coiste Nuálaíochta agus Forbartha Inbhuanaithe treoraíocht ar chur chun cinn forbartha eacnamaíoch inbhuanaithe GFT Éireann i gcomhréir le polasaí an Rialtais; tacú le trasfhoirmiú earnála agus an tionscail trí nuálaíocht, forbairt ar chaipiteal daonna agus glacadh teicneolaíochtaí déantúsaíochta; agus ar R&D a mhéadú ag comhlachtaí.

Comhaltaí 2023

Barry O'Sullivan (Cathaoir)
Kevin Cooney
Tony Kennedy
Bill O'Connell
Regina Moran
Declan Hughes (a d'éirigh as 10 Iúil 2023)
John Newham (ceaptha 11 Iúil 2023)
Alan Ennis (ó Mhárta 2023)
Elizabeth Reynolds (ó Mhárta 2023)

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

38

An Coiste Forbartha Eagraíochtúil

Déanann an Coiste Forbartha Eagraíochtúil athbhreithniú ar fheidhmíocht na foirne bainistíochta sinsearaí agus téann sé i mbun pleanála i leith forbairt agus comharbas bainistíochta. Soláthraíonn an Coiste treoraíocht freisin ar fhorbairt eagraíochtúil agus ar Pholasaí Éagsúlachta agus Ionchuimsithe na Gníomhaireachta.

Baill 2023

Frank Ryan (Cathaoir)
Marian Corcoran
Kevin Cooney
Michael Lohan (ó 17 Aibreán 2023)
Mary Buckley (go 16 Aibreán 2023)

An Coiste Infheistíochta ar Bhainistíocht

Tugann an Coiste Infheistíochta ar Bhainistíocht athbhreithniú ar gach tairiscintí ar chúnamh deontais agus molann sé iad don Bhord. Faoi réir cumhachtaí tarmligthe ag an mBord, tugann an Coiste faomhadh do dheontais ar suas go dtí uasmhéid €900,000.

Comhaltaí 2023

Michael Lohan (Cathaoirleach - ó 17 Aibreán 2023)
Mary Buckley (Cathaoirleach - go 16 Aibreán 2023)
Eileen Sharpe
Regina Gannon
Denis Curran

Sceideal an Bhoird ar Fhreastal, Muirir agus Caiteachais

Tá sceideal freastail ag cruinnithe an Bhoird agus an choiste do 2023 leagtha amach thíos lena n-áirítear muirir agus caiteachais do gach ball.

	Bord	An Coiste Iniúcháireachta, Airgeadais agus Riosca	An Coiste Forbartha Réigiúnaigh agus Maoine	An Coiste Forbartha Eagraíochtúil	An Coiste Nuálaíochta agus Forbartha Earnála	Táillí 2023 €	Caiteachais 2023 €
Líon na gcruinnithe	10	6	8	5	6		
Frank Ryan (Cathaoirleach)	10	-	-	5	-	20,520	2,720
Michael Lohan (POF ó 17 Aibreán 2023)	7	-	4	3	-	-	900
D'éirigh Mary Buckley (POF sealadach go 16 Aibreáin 2023)	3	-	-	1	-	-	240
Kevin Cooney	9	-	-	5	5	11,970	487
Marian Corcoran	10	-	8	5	-	11,970	270
Ann Hargaden	8	4	6	-	-	11,970	487
Declan Hughes	5	3	3	-	2	-	-
Tony Kennedy	9	6	-	-	6	11,970	4,050
Regina Moran	7	4	-	-	5	11,970	535
Bill O'Connell	9	-	6	-	5	11,970	5,132
Barry O'Sullivan	10	6	-	-	6	11,970	3,397
Alan Ennis	7	3	-	-	5	10,260	5,749
Elizabeth Reynolds	9	-	4	-	4	10,260	1,019
John Newham	5	3	2	-	3	-	320
						124,830	25,306

Bhí caiteachais Bhaill an Bhoird in 2023 ar iomlán €25,306 breactha síos €12,636 lóistín agus €12,670 taistil, maireachtála agus bia dearbháin eile. Bhí dhá chruinniú réigiúnach agus ní raibh aon chruinnithe thar lear an Bhoird in 2023.

Nochtuithe Riachtanach de réir Cóid Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chloígh GFT Éireann le riachtanais an Chóid Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí an Stáit (“an Cód”), de réir foilsithe ag an Roinn Caiteachais Poiblí, Seachadta agus Athchóirithe Phlean Náisiúnta i Lúnasa 2016. Teastaíonn na nochtuithe a leanas de réir an Chóid.

Briseadh Síos Tuarastail Buan		Líon na bhFostaithe (*WTE)	
Sochair d’Fhostaithe	2023	2022	
€60,000 go €70,000	31	49	
€70,001 go €80,000	38	15	
€80,001 go €90,000	17	37	
€90,001 go €100,000	55	32	
€100,001 go €110,000	10	13	
€110,001 go €120,000	11	9	
€120,001 go €130,000	6	-	
€130,001 go €140,000	2	1	
€140,001 go €150,000	2	1	
€150,001 go €160,000	-	2	
€160,001 go €170,000	4	5	
€170,001 go €180,000	3	4	
€180,001 go €190,000	-	1	
€190,001 go €200,000	-	-	
€200,001 go €210,000	2	1	
€210,001 go €220,000	-	-	

*Coibhéiseach lán-aimsire

Costais Comhairliúcháin

Áirítear le costais comhairliúcháin costas comhairle sheachtraigh don bhainistíocht agus níl feidhmeanna ‘gnó mar is gnáth’ seachfhoinsithe san áireamh.

	2023 €'000	2022 €'000
Comhairle Dlí	324	517
Tráchtála agus Teicniúil Measúnú agus Staidéir	341	490
Comhairle Airgeadais / Achtúireach	31	2
Acmhainní Daonna	44	58
Feabhas Gnó	47	23
Eile	50	38
	837	1,128
Costais Comhairliúcháin Caipitlithe	-	-
Costais Comhairliúcháin Gearrtha le Ioncam agus Caiteachas agus Coinneáilte i gCúlchistí Ioncaim	837	1,128
	837	1,128

Costais agus Socraíochtaí Dlí

Tugann an tábla thíos miondealú ar mhéideanna atá aitheanta mar chaiteachas sa tréimhse tuairiscithe maidir le costais dlí, socraíochtaí agus próisis chomhréitigh agus eadrána a bhaineann le conarthaí le tríú páirtithe. Níl caiteachas a tabhaíodh maidir le comhairle dlí ginearálta a fuair GFT Éireann agus atá nochtaithe sna costais Chomhairleachta san áireamh.

	2023 €'000	2022 €'000
Táillí Dlí - Imeachtaí Dlí	123	195
Íocaíochtaí Chomhréitigh agus Eadránaithe	-	-
Socraíochtaí	-	-
	123	195

Baineann Costais Dlí le himeacht dlí atá ar siúl ina bhfuil páirt ag GFT Éireann ann.

Caiteachas Taistil agus Cothabhála

Déantar caiteachas taistil agus cothabhála a aicmiú de réir an tábla thíos:

			2023 €'000	2022 €'000
Intíre				
- Bord	-	-	15	8
- Fostaithe		-	1,472	1,065
Idirnáisiúnta				
- Bord	-	-	6	6
- Fostaithe		-	1,176	732
			2,669	1,811

Caiteachas Fáilteachais

Áirítear leis an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais an caiteachas fáilteachais de réir an tábla thíos.

			2023 €'000	2022 €'000
Intíre				
- Bord	-	-	-	-
- Fostaithe		-	10	-
Idirnáisiúnta				
- Bord	-	-	-	-
- Fostaithe		-	-	-
			10	-

Thar ceann Bhord GFT Éireann:
Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt 18 Meitheamh 2024

Michael Lohan
Príomhfheidhmeannach

Feargal O'Rourke
Cathaoirleach

Scóip Freagrachta

Thar ceann Bhord an GFT Éireann, aithním ár bhfreagracht as cinntiú go gcoinníonn agus go bhfeidhmíonn an Ghníomhaireacht córas éifeachtúil um rialú inmheánach airgeadais. Tugann an fhreagracht seo cuntas ar riachtanais Chóid Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Aidhm an Chórais um Rialú Inmheánach

Tá an córas um rialú inmheánach deartha le riosca a bhainistiú go leibhéal measartha ní le fáil réidh leis. Ní féidir leis an gcóras ach deimhniú réasúnta seachas deimhniú lándearfa a thabhairt go bhfuil sócmhainní cosanta, go bhfuil idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go bhfuil earráidí nó mírialtachtaí ábhartha coiscthe nó go mbraithfear iad in am tráthúil.

Cuireadh an córas um rialú inmheánach, atá ag teacht leis na treoirlínte a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta agus Athchóirithe Phlean Forbartha Náisiúnta, ar bun in GFT Éireann don bhliain dar críoch Dé hAoine Dé Domhnaigh 31 Nollaig 2023 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Tarscaoileadh ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta agus Athchóirithe Phlean Forbartha Náisiúnta agus Ciorclán Athchóirithe

D'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta agus Athchóirithe Phlean Forbartha Náisiúnta ciorclán sa bhliain 2014 a bhain le deontais ó chistí Stáitchiste a bhainistiú agus le cuntasacht ina leith. Éilítear ar dheontóirí sa chiorclán sin a shonrú gur gá d'fhaighteoirí deontas eolas sainiúil a nochtadh ina ráitis airgeadais. Áirítear ar an bhfaisnéis sin sonraí faoi mhéid an deontais agus faoi conas a úsáidtear na cistí agus eolas faoi rátaí tuarastail an aonáin. D'iarr GFT Éireann tarscaoileadh i leith na gceangaltas sin ar an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta, toisc go gcomhlíonann rialuithe láidre idirbhirt na Gníomhaireachta aidhmeanna an chiorcláin. Fuair GFT an tarscaoileadh.

Cumas Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúchta, Airgeadais agus Riosca (AFRC) ag GFT Éireann ar a bhfuil ceathrar comhaltaí den Bhord agus comhalta eachtrach amháin, a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúchta acu, agus tá duine acu ina C(h) athaoirleach. Bhí cruinniú ag an AFRC cúig uaire in 2023.

Tá feidhm iniúchta inmheánach seachfhoinsithe ag GFT Éireann a thuairiscíonn díreach chuig an CIAR a bhfuil dóthain acmhainní ar fáil dó agus a chuireann clár oibre i gcrích atá aontaithe leis an CIAR.

Tá polasaí bainistíochta riosca forbartha ag CIAR a leagan amach a inghlacthachta riosca, na próisis bainistíochta riosca atá i bhfeidhm agus tugann sé mionsonrú ar na róil agus na freagrachtaí atá ar an bhfoireann maidir leis an riosca.

Tá an polasaí tugtha don fhoireann ar fad a cheaptar a bheidh ag obair laistigh de pholasaithe bainistíochta riosca an GFT Éireann, chun bainistíocht a chur san airdeall faoi rioscaí atá ag éirí agus chun laigeachtaí a rialú agus glacadh le freagracht ar rioscaí agus rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

Creat Riosca agus Rialuithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag GFT Éireann a aithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta a dhéantar chun na rioscaí sin a mhaolú, chomh fada agus is féidir.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a aithníonn na príomhrioscaí a bhfuil GFT Éireann ag tabhairt aghaidh orthu, agus tá siad sin aitheanta, measta agus grádaithe de réir a dtábhacht. Déanann an CIAR agus an Bord an clár a athbhreithniú agus a fhaomhadh ar bhonn bliantúil. Úsáidtear toradh na measúnaithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh le cinntiú go ndéantar bainistíocht ar rioscaí ar leibhéal inghlactha.

Tugann an taifead ar rioscaí mionsonraí ar na rialuithe agus gníomhartha a theastaíonn chun na rioscaí agus an fhreagracht a mhaolú as oibriúchán na rialuithe sannta chuig baill foirne áirithe. Deimhnímh go bhfuil timpeallacht rialaithe leis na eilimintí a leanas i bhfeidhm:

- Rinneadh doiciméadú sa chlár ar na nósanna imeachta do gach príomhphróiseas gnó.
- Rinneadh freagrachtaí airgeadais le cuntasáiocht chomhfhreagrach a shannadh ag leibhéal na bainistíochta.

- Tá córas buiséid cuí le buiséad bliantúil a choinneáiltear faoi athbhreithniú ag an mbainistíocht shinsearach. Tá córas ann a dhíríonn ar slándáil a chinntiú do na córais faisnéise agus teicneolaíochta cumarsáide.
- Tá córais ann chun na sócmhainní a chosaint.
- Is é atá i gceist le nósanna imeachta rialuithe maidir le maoiniú deontas an breithmheas; measúnú teicniúil agus airgeadais; tionscadail a bhaineann le deontais a fhaomhadh agus a íoc, lena n-áirítear anailís costais is tairbhe, measúnuithe theicniúla, garspriocanna tionscadail a bhunú, íocaíochtaí a dhéanamh de réir théarmaí agus coinníollacha na gcomhaontuithe idir GFT Éireann agus an deontaí, agus forálacha a dhéanamh le haghaidh aisíocaíocht an deontais mura gcomhlíonann an tionscadal na gealltanais

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus luaitear easnaimh rialaithe dóibh sin atá freagrach as gníomh ceartaitheach a ghlacadh agus don bhainistíocht agus an Bord, nuair is ábhartha, go

tráthúil. Deimhnímh go bhfuil na córais monatóireachta leanúnacha a leanas i bhfeidhm:

- Aithníodh príomh-rioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a thabhairt ar oibriúchán na bpríomh-rialuithe sin agus aon easnaimh aitheanta a thuairisciú.
- Socraíochtaí tuarascála ag gach leibhéal ina raibh freagracht as bainistíocht airgeadais sannta.
- Athbhreithnithe rialta ann ag an mbainistíocht shinsearach ar fheidhmíocht thréimhsiúil agus tuarascálacha airgeadais a léiríonn feidhmíocht in aghaidh buiséidí/réamhaisnéisí.

Soláthar

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag GFT Éireann chun comhréireacht a chinntiú le rialacha agus treoirlínte soláthair reatha agus le linn 2023 go raibh éisceacht amháin le rialacha soláthair: bhí caiteachas €86,500 maidir le seirbhísí luachála tráchtála agus bhí méadú ar mhéid agus scóip an riachtanais i gcomparáid leis an riachtanas tosaigh, agus glacadh leis gur cuí an soláthraí a bhí ann cheana a choinneáil don seirbhís.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

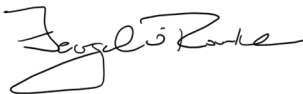
Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag GFT Éireann chun monatóireacht a thabhairt ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe. Faigheann monatóireacht agus athbhreithniú GFT Éireann ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh faisnéis ó shaothar iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha, an Coiste Iniúchóireachta, Airgeadais agus Riosca a thugann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus bainistíocht shinsearach laistigh GFT Éireann freagrach as creat rialaithe inmheánaigh.

Deimhním go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha ar an 26 Márta 2024.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh

Níor aithníodh aon laigeachtaí sa rialú inmheánach maidir le 2023 a dteastaíonn nochtadh sna ráitis airgeadais uathu.

Thar ceann Bhord GFT Éireann:

Feargal O'Rourke
Cathaoirleach 18 Meitheamh 2024

An Ráiteas Ioncaim, Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Choinnithe

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Ioncam			
Deontais Oireachtais	2	237,776	225,256
An Ciste Oiliúna Náisiúnta	3	3,000	3,000
Aisíocaíochtaí Deontas	4	35	211
Ioncam Cíosa		5,010	4,057
Ioncam Eile	5	699	328
(Caillteanas) / Brabús ar Dhiúscairt Sócmhainní	6	(3,515)	21,780
Maoiniú larchurtha Glan i gcomhair Pinsin	20(f)	8,216	8,440
		251,221	263,072
Caiteachas			
Deontais Iníoctha	7	134,163	123,826
Costais Cur Chun Cinn, Riaracháin agus Ghinearálta	8	68,075	61,135
Muirir i leith Foirgnimh Thionsclaíocha	9	5,309	7,103
Muirir Dímhéasa	10	16,444	15,031
Bearnúcháin (Cealuithe) / Muirir	10	(3,945)	(5,837)
Costais Pinsin	20(c)	9,879	9,856
		229,925	211,114
Barrachas don Bhliain Roimh Leithreasuithe			
Ranníocaíocht leis an Státchiste	11	-	-
Aistrigh (go) Caipitil	12	(5,870)	(57,191)
Barrachas / (Easnamh) na Bliana tar éis Leithreasaí		15,426	(5,233)
Iarmhéid Tugtha ar Aghaidh ag 1 Eanáir		27,319	32,552
Iarmhéid Tugtha ar Aghaidh ag 31 Nollaig 2023		42,745	27,319

Baineann na suimeanna a thaispeántar faoi ioncam agus Caiteachas le gníomhaíochtaí leanúnacha.

Cuimsíonn an Ráiteas Ioncaim, Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim gach gnóthachan agus caillteanas a aithníodh sa bhliain.

Tá an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus Nótaí 1 go dtí 26 mar chuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Thar ceann Bhord GFT Éireann:
Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt 18 Meitheamh 2024

Feargal O'Rourke
Cathaoirleach

Michael Lohan
Príomhfheidhmeannach

Tony Kennedy
Iniúcháireacht Chathaoirligh, Coiste Airgeadais agus Riosca

Ráiteas Ioncaim Chuimsithigh

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Barrachas roimh Leithreasuithe		21,296	51,958
Gnóthú Taithí / (Caillteanas) ar Oibleagáidí Sochair Scoir	20(d)	303	(11,687)
Athrú ar Bhoinn Tuisceana atá mar bhonn le Luach Reatha na nOibleagáidí Sochair Scor	20(d)	(7,168)	79,131
(Caillteanas) Iomlán Achtúireach / Gnóthú sa Bhliain		(6,865)	67,444
Coigeartú ar Mhaoiniú Sochair Scoir Iarchurtha		6,865	(67,444)
Ioncam Cuimsitheach Eile sa Bhliain		21,296	51,958

Tá an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus Nótaí 1 go dtí 26 mar chuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Thar ceann Bhord GFT Éireann: Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt 18 Meitheamh 2024

Feargal O'Rourke
Cathaoirleach

Michael Lohan
Príomhfheidhmeannach

Tony Kennedy
Iniúchóireacht Chathaoirligh, Coiste Airgeadais agus Riosca

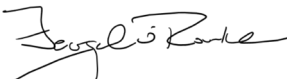
Ráiteas faoin Staid Airgeadais

Ag 31 Nollaig 2023

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe			
Maoin Thionsclaíoch	13	341,895	335,079
Sócmhainní Seasta Eile	14	3,833	4,779
		345,728	339,858
Sócmhainní Doláimhsithe			
Sócmhainní Theileachumarsáide	15	-	-
Iomlán na Sócmhainní Inláimhsithe agus Dholáimhsithe		345,728	339,858
Sócmhainní Reatha			
Fardal	16	8,891	8,583
Suimeanna Infhaighte	17	37,949	24,763
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		1,496	1,810
		48,336	35,156
Dlíteanais Reatha			
Suimeanna Iníoctha	18	(5,466)	(7,712)
Sócmhainní Reatha Glan		42,870	27,444
Infháltais Fhadtéarmacha			
Suimeanna Infhaighte: suimeanna a bheidh dlite tar éis níos mó ná bliain amháin	17	-	-
Forálacha			
Forálacha le haghaidh Dliteanas agus Muirear	19	(125)	(125)
Pinsin			
Sócmhainn Iarchurtha Mhaoinithe Pinsean	20(f)	175,389	160,308
Dlíteanas Pinsin	20(e)	(175,389)	(160,308)
Glansócmhainní Iomlána		388,473	367,177
In ionannas:			
Cuntas Caipitil	12	345,728	339,858
Cúlchistí Ioncaim Coinnithe		42,745	27,319

Tá an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus Nótaí 1 go dtí 26 mar chuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Thar ceann Bhord GFT Éireann:
Dé Luain Dé hAoine Dé Máirt 18
Meitheamh 2024

Feargal O'Rourke
Cathaoirleach

Michael Lohan
Príomhfheidhmeannach

Tony Kennedy
Iniúcháireacht Chathaoirligh, Coiste
Airgeadais agus Riosca

Ráiteas Sreabhaidh Airgid

Don Bhliain Dár gCríoch Dé Domhnaigh 31 Nollaig 2023

50

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Glansreabhaidh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin			
Ioncam sa Bhreis thar Caiteachas		21,296	51,958
Laghdú i Luach Sócmhainní Daingin			
- Maoin Thionsclaíoch	10	8,021	5,394
- Sócmhainní Seasta Eile agus Sócmhainní Teileachumarsáide	10	4,478	3,800
Caiteachas Caipitlithe	8(a)	(535)	(1,319)
Caillteanas / (Brabús) ar Dhiúscairt Sócmhainní	6	3,515	(21,780)
Ús an Bhainc	5	(1)	(6)
(Méadú) i bhFardal	16	(308)	(3,095)
(Méadú) / Laghdú in Infháltas dlite laistigh bliana	17	(13,186)	8,102
(Laghdú) / in Infháltas dlite laistigh bliana	18	(2,246)	1,751
(Laghdú) i bhForálacha agus Muirir	19	-	(15)
Laghdú i Suimeanna Infhaighte a bheidh dlite tar éis níos mó ná bliain amháin	17	-	-
Glansreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		21,034	44,790
Sreabhaidh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta			
Ceannacháin		(40,258)	(85,321)
Diúscartha		18,909	42,035
Glansreabhaidh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta		(21,349)	(43,286)
Sreabhaidh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Airgeadais			
Ús an Bhainc Faighte		1	6
Glansreabhaidh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Airgeadais		1	6
(Glanlaghdú) / Glanmhéadú in Airgead agus Coibhéisigh Airgid		(314)	1,510
Airgead agus Coibhéisigh Airgid ag 1 Eanáir		1,810	300
Airgead agus Coibhéisigh Airgid ag 31 Nollaig		1,496	1,810

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

51

1 Beartais Cuntasaíochta

Tá bunús don chuntasaíocht agus polasaithe cuntasaíochta suntasacha glactha ag GFT Éireann leagtha amach thíos. Cuireadh i bhfeidhm iad go leanúnach ar feadh na bliana agus an bhliain roimhe.

(A) Eolas Ginearálta

Tá ceanncheathrú GFT Éireann lonnaithe ag Three ParkPlace, Sráid Haiste Uachtarach, Baile Átha Cliath 2, D02 FX65.

Is Aonán Leasa Poiblí (ALP) í GFT Éireann. Cuireann aonán Leasa Poiblí earraí nó seirbhísí ar fáil don phobal i gcoitinne, do phobal nó don leas sóisialta, agus i gcás go gcuirtear cothromas arbith ar fáil, is armhaithe le tacú le príomhchuspóirí an aonáin é seachas le toradh airgeadais a chur ar fáil do sholáthraithe cothromais, scairshealbhóirí nó baill.

Is é príomhchuspóir GFT Éireann maratá leagtha amach i gCuid II M8 den Acht um Fhorbairt Tionscail (GFT Éireann), 1993 ná:

- Bunaíocht agus forbairt, ar an Stát, ar fhiontair tionsclaíocha ó áiteanna lasmuigh den Stát a chur chun cinn

- Infheistíochtaí a dhéanamh in agus tacaíochtaí a sholáthar d'fhiontair tionsclaíocha a chloíonn le riachtanais na n-achtachán le linn an tréimhse i bhfeidhm
- Na scéimeanna sin a riaradh, mar aon le deontais agus áiseanna airgeadais eile mar riachtanas d'eisíocaíocht Chistí an Aontais Eorpaigh agus na cistí eile a d'fhéadfadh a bheith údaraithe ó am go ham ag an Aire Caiteachais Poiblí, Seachadta agus Athchóirithe Phlean Forbartha Náisiúnta, agus chun feidhmeanna eile dá leithéid a dhéanamh a d'fhéadfadh a bheith sannta ó am go ham don Aire

(B) Ráiteas Comhréireachta agus Bunús Ullmhúcháin

Táthar tar éis na Ráitis Airgeadais a ullmhú i gcomhréir leis an gcoinbhinsiún costais stairiúil, agus iad mionathraithe i gcomhréirle Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 (FRS 102), arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais, san fhoirm atá faofa ag an Aire Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta agus Athchóirithe Phlean Forbartha Náisiúnta.

Is é airgeadra léirithe Ráitis Airgeadais GFT Éireann ná an Euro. Glactar leis an Euro mar airgeadra feidhmiúil GFT Éireann ós rud é gurb é sin an príomh-thimpeallacht airgeadais ina n-oibríonn an Ghníomhaireacht.

(c) Ioncam

Deontais Oireachtais

Aithnítear ioncam go ginearálta ar bhonn fabhráithe, t-aon éisceacht ná Deontais an Oireachtais a aithnítear ar bhonn fáiltais airgid.

Aisíocaíochtaí ar Dheontais Íoctha

Éiríonn deontais in-aisíoctha i gcúinsí áirithe, amhail leachtú / díscáoileadh chomhlachta an fhaighteora, nó má chloítear le coinníollacha an deontais. Aithnítear aisíocaíochtaí deontais nuair is dóchúil go mbeidh an t-airgead faighte ag GFT Éireann agus is féidir an méid a mheas ar bhealach iontaofa; dá bhrí sin glactar cuntas dóibh ar bhonn fabhráithe.

Ioncam Úis

Aithnítear ioncam úis ar bhonn fabhraithe ag úsáid modha ráta úis éifeachtaigh.

Ioncam Cíosa

Comhdhéanann cíosa méideanna dlite faoi théarmaí comhaontuithe léasa ar tréimhsí suas go dtí 35 bliana ar fhad sínithe idir an Gníomhaireacht agus na tionóntaí, muirir as úsáid talaimh neamhfhorbartha agus muirir cothabhála eastát gearrtha ar thionóntaí agus curtha san áireamh ar bhonn fabhraithe.

Ioncam Eile

Aithnítear ioncam eile ar bhonn fabhraithe.

(d) Deontais Iníoctha

Déantar deontais a fhabhrú sna Ráitis Airgeadais ina gclóíonn an deontaí le coinníollacha ordaithe.

(e) Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

Comhdhéanann Sócmhainní Seasta Inláimhsithe:

- (i) Talamh a choinneáiltear chun cuspóirí forbartha thionsclaíoch
- (ii) Oibreacha forbartha suímh
- (iii) Foirgnimh tionsclaíoch léasaithe le tionóntaí, lena n-áirítear foirgnimh i gcúrsa díolacháin, i gcás nach raibh teideal ceadaithe ag deireadh na bliana
- (iv) Áitreabh folamh ar fáil chun cuspóirí tionsclaíocha nó thar cúrsa díolacháin i gcás nach raibh an teideal ceadaithe ag deireadh na bliana
- (v) Sócmhainní Seasta Eile, lena n-áirítear trealamh ríomhaire níos mó ná €650 agus trealamh is daingneáin agus suitigh oifige níos mó ná €1,000

Luaitear Sócmhainní Seasta Inláimhsithe ar chostas lúide dímheas carntha agus foráil i gcomhair laige.

Soláthraítear dímheas ar gach sócmhainní inláimhsithe, seachas talamh ar rátaí áirithe chun an costas a dhíscríobh, lúide luach iarmhartach measta, le gach sócmhainn ar bhonn líne dhírigh thar saoil úsáidigh measta mar a leanas:

(i) Foirgnimh	3% in aghaidh na bliana
(ii) Forbairt Shuímh	10% in aghaidh na bliana
(iii) Trealamh Oifige / Daingneáin agus Suitigh	20% in aghaidh na bliana
(iv) Ríomhairí	33% in aghaidh na bliana
(v) Talamh	0% in aghaidh na bliana

Léiríonn luach iarmhartach an méid measta a bheadh faighte faoi láthair ó dhiúscairt shócmhainne, i ndiaidh costais measta diúscairthe a asbhaint, dá raibh an tsócmhainn cheana féin ar aois agus coinníoll measta ag deireadh a shaoil úsáidigh.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

53

Laige Maoine, Gléasra agus Trealamh

D'fhéadfa forálacha a dhéanamh do laigí i ndiaidh athbhreithnithe ar shócmhainní seasta agus sócmhainní teileachumarsáide déanta ag oifigigh GFT Éireann nó luachálaithe neamhspleácha, mar is cuí, má léiríonn eachtraí nó athruithe i gcúinsí nó coinníollacha eacnamaíoch gur fhéadfadh suim ghlanluacha na sócmhainní gan a bheith in-aisghabhála go hiomlán. Aithneofar aon fhorálacha dá leithéid sin sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinneáilte sa bhliain ina raibh siad déanta. Nuair a léiríonn athbhreithniú dá éis nach bhfuil na cúinsí ann a thuilleadh a spreag foráil i gcomhair laige, nó má athraigh siad go hábhartha, beidh an foráil carntha don laige laghdaithe i gcomhréir leis.

Má bhíonn fianaise oibiachtúil ann ar laige le luach sócmhainne, aithnítear caillteanas laige sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinneáilte sa bhliain.

Glactar cuntas de mhalartuithe ar laigí blianta roimhe tríd an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinneáilte.

(f) Maoin Thionsclaíoch

Ceannaíodh Maoin Thionsclaíoch i sócmhainní seasta inbhraite, forbartha nó tógtha chun cuspóirí cuidiú le cur chun cinn agus forbairt an tionscail agus nach nglactar leis mar mhaoin infheistíochta ach sócmhainní seasta normálta.

Áirítear le costas talaimh, forbairt suímh agus maoine thionsclaíoch cionroinnte ar chostais riaracháin bainteach le ceannachán nó forbairt sócmhainní.

Trí mheán meamraim Ioncaim agus Caiteachais maidir le idirbhirt Maoine Thionsclaíoch tá siad leagtha amach i nóta 23 na Ráiteas Airgeadais.

(g) Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

Comhdhéanann sócmhainní seasta dobhraite sócmhainní teileachumarsáide a chuimsíonn ceart do-neamhaithe chun cuid ainmnithe gréasáin teileachumarsáide domhanda a úsáid ar tréimhse 25 bliana ó 2000.

(h) Fardal

Comhdhéanann fardal na fardail coinneáilte chun dáileacháin gan chomaoin nó ar chomaoin ainmniúil, tomhaiste ar an gcostas is ísle coigeartaithe, nuair is oiriúnach, i gcomhair aon chaillteanas seirbhíse féideartha agus costas athchurtha.

(i) Infháiltais

Aithnítear infháiltais ar luach cóir, lúide foráil ar fhiacha amhrasacha. Is foráil sonrach é an foráil ar fhiacha amhrasacha, agus bunaítear é nuair atá fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh GFT Éireann in ann gach méideanna dlite a bhailiú. Aithnítear gach gluaiseachtaí i bhforáil d'fhiacha amhrasacha ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinneáilte. Áirítear le infháiltais:

- (i) Ionaid maoine díolta ar bhonn iarchurtha: Gearrtar ús ar na méideanna sin ar Rátaí Iasachta Stáitchiste fógartha ag an Roinn Airgeadais nó Ráta Tagartha Lascaine an AE de réir infheidhmithe.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

54

- (ii) Cíosa dlite faoi théarmaí comhaontuithe léasa ar tréimhsí suas go dtí 35 bliana ar fhad sínithe idir an Gníomhaireacht agus na tionóntaí, muirir as úsáid talaimh neamhfhorbartha agus muirir cothabhála eastát gearrtha ar thionóntaí agus curtha san áireamh ar bhonn fabhráithe.
- (iii) Táillí ó roghanna ceannacháin tugtha ar mhaoín GFT Éireann, taiscí íoctha ag GFT Éireann chun ceannacháin maoine i gcás nach raibh teideal tugtha don Ghníomhaireacht ag 31 Nollaig, agus foráil seirbhísí eile.
- (iv) Méideanna dlite maidir le diúscairt léasaithe le sócmhainní teileachumarsáide.
- (v) Méideanna dlite maidir le comh-shocrúcháin
- (vi) Méideanna dlite maidir le iasachtaí curtha ar aghaidh ann.

(j) Comhdhéanann iníocthaí méideanna iníoctha maidir le:

- (i) Creidiúnaithe agus Fabhráithe
- (ii) Deontais iníoctha i gcomhréir le nóta (d)
- (iii) Taiscí ar dhíolacháin neamhchríochnaithe.

(k) Comhdhéanann forálacha ar dhliteanais agus muirir:

- (i) Méideanna soláthraithe maidir le costais féideartha gaolta le foráil trochlaithe le léasanna oibriúcháin.
- (ii) Méideanna soláthraithe ina bhfuil costais don todhchaí a eascraíonn faoi léasanna oibriúcháin measta le dul thar méideanna in-aisghabhála ó fo-léasaithe.

(l) Airgeadraí Seachtracha

Déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadaíoch in airgeadraí seachtracha a aistriú ar rátaí malairte rialaithe ar dháta an Ráitis ar Staid Airgeadais. Déantar ioncaim agus costais a aistriú ar rátaí malairte a rialaíonn ar dhátaí na n-idirbheart bunúsacha.

Déileáiltear le brabúis agus caillteanais a eascraíonn ó idirbhirt airgeadra sheachtraigh agus ar shocraíocht mhéideanna infháltais agus iníoctha in airgeadra seachtrach ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinneáilte.

(m) Léasanna

Déileáiltear leis na cíosanna faoi léasanna oibriúcháin sna Ráitis Airgeadais de réir is a bhíonn siad dlite. I gcás maoine thionsclaíoch ar fáil le cur chun cinn, déantar foráil, nuair is oiriúnach, i gcomhair íocaíochtaí cíosa don todhchaí ag an nGníomhaireacht.

(n) Sochair d'Fhostaithe

Sochair Gearrtréimhseach

Aithnítear sochair gearrtréimhseach amhail pá saoire mar chaiteachas sa bhliain, agus cuirtear sochair fabhráithe ag deireadh na bliana san áireamh le figiúir Iníocthaí sa Ráiteas faoin Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Rinne Acht Forbartha Tionsclaíoch (Díscaoileadh Forfás) 2014 (Uimh 13 ó 2014) a bhí ceadaithe sa dlí ar an 16ú Iúil 2014 foráil um dhíscaoileadh Forfás agus sholáthair sé i gcomhair bunaíochta GFT Éireann, Fiontraíocht Éireann agus Fondúireacht Eolaíochta Éireann mar fhostaithe dlí ar leithligh; gach Gníomhaireacht ag forbairt a scéime phinsin féin a luann go dtagann baill foirne atá/a bhí mar bhaill Scéime Phinsin Forfás ar Scéimeanna nua na gníomhaireachta ar théarmaí aoisliúntais nach bhfuil chomh buntáisteach ná iad sin a bhí acu faoin Scéim Forfás láithreach roimh an ndáta aistrithe, baill foirne na gníomhaireachta féin ag éirí mar bhall leis na scéimeanna sin; agus na gníomhaireachtaí atá san áireamh do Dhliteanais Pinsin gaolmhara faoi FRS 102. Glacann an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta freagracht dhlíthiúil as scéimeanna pinsin Forfás reatha,

pinsinéirí agus baill foirne a bhí ann leis na sochair coinnithe.

Faoi Acht na bPinsean Sheirbhíse Poiblí (Scéim Shingil agus Forálacha Eile) 2012, éiríonn iontrálaithe nua le Seirbhís Phoiblí air nó tar éis 1 Eanáir 2013 mar bhaill Scéime Phinsin Sheirbhís Poiblí Singil.

Tá an fhreagracht dhlíthiúil iomlán ag GFT Éireann as a fhostaithe mar a bhfostóir dlíthiúil. Áirítear leis sin freagracht as pinsin na bhfostaithe reatha a théann ar scor tar éis 16 Iúil 2014. Léiríonn na Ráitis Airgeadais freisin na costais pinsin le baill foirne GFT Éireann clúdaithe ag Scéim Phinsin Sheirbhíse Poiblí Singil.

Léiríonn costais pinsin GFT scéimeanna phinsin shochar sonraithe gan mhaoiniú, atá maoinithe - go bliantúil ar bhonn íoctar mar a úsáidtear ó airgid ar fáil dó, lena n-áirítear airgid soláthraithe ag an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta agus ó ranníocaíochtaí asbhainte ó thuarastal gach baill foirne.

Léiríonn costais pinsin na sochair pinsin tuillte ag fostaíthe sa tréimhse agus taispeántar iad glan ó ranníocaíochtaí pinsin foirne coinneáilte. Aithnítear méid a bhaineann le muirir pinsin mar ioncam chomh fada agus atá sé inaisghabháilte, agus seach-churtha ag deontais faighte sa bhliain chun íocaíochtaí phinsin a

urscaoileadh.

Tá gnóthuithe nó caillteanais achtúireacha a eascraíonn ar dhliteanais na scéime léirithe sa Ráiteas Ioncaim Chuimsithigh agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid inaisghabháilte ón Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta.

Léiríonn dliteanais pinsin luach reatha na n-íocaíochtaí phinsin sa todhchaí ag baill foirne go dtí seo. Léiríonn maoiniú pinsin iarchurtha an tsócmhainn ghaolmhar le athshlánú i dtréimhsí ina dhiaidh sin ón Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

2 Deontais Oireachtais

Soláthraítear Deontais Oireachtais faoi Chuid 35 an Achta Forbartha Tionsclaíoch (Fondúireacht Eolaíoch Éireann) 2003.

Comhdhéanann na Deontais Oireachtais de réir léirithe sna Ráitis Airgeadais na suimeanna a leanas íoctha ó Vóta 32 - Fiontar, Trádáil agus Fostaíocht:

		2023 €'000	2022 €'000
Deontas Promóisin agus Caiteachais Riaracháin	Vóta 32 - Fo-cheannlíne A5 (i)	63,487	57,756
Deontas don Tionscal	Vóta 32 - Fo-cheannlíne A5 (ii)	131,289	120,441
Deontas don Mhaoin Thionsclaíoch	Vóta 32 - Fo-cheannlíne A5 (iii)	43,000	47,059
		237,776	225,256

Tá an Deontas i gcomhair Cur chun Cinn agus Caiteachas Riaracháin €63.487m sainráite glan ó ranníocaíochtaí phinsin fostaithe €1,214,116 (€1,154,460 - 2022) curtha ar ais chuig an Státchiste.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

3 An Ciste Oiliúna Náisiúnta

San áireamh le íocaíochtaí deontais oiliúna €14,857m (féach nóta 7) tá íocaíochtaí deontais oiliúna €3m (€3m in 2022) ina raibh deontais faighte tríd an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta ón gCiste Oiliúna Náisiúnta, riartha tríd an Roinn Oideachais. Tá na íocaíochtaí a dhéantar i gcomhréir le riachtanais reachtúla an Chiste de réir forálacha i gCuid 7 Achta an Chiste Oiliúna Náisiúnta, 2000.

4 Aisíocaíochtaí Deontas

Nuair a sháraítear coinníollacha chomhaontais deontais ag comhlacht chliant, is féidir an deontas a athshlánú. Le linn na bliana, d’athshlánaigh an Ghníomhaireacht €0.035m (€0.211m in 2022) ag baint le aisíocaíochtaí deontais.

5 Ioncam Eile

	2023 €'000	2022 €'000
Ús an Bhainc	1	6
Ioncam táille maidir le Talaimh Neamhfhorbartha	575	172
Ús ar Idirbhirt Maoine Thionsclaíoch	74	83
Ioncam Ilearraí	50	67
	699	328

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

6 Brabús ar Dhiúscairt Sócmhainní

	2023 €'000	2022 €'000
Comaoín (glan ó tháillí agus costais díreacha)	18,909	42,035
Costais Stairiúla	(34,848)	(31,696)
Athscríobh ar fhoráil laige	6,523	-
Athscríobh ar fhoráil dímheasa	5,901	11,441
	(3,515)	21,780

Comhdhéanann an caillteanas ar dhiúscairt brabúis €3.731m, caillteanais €7.246m ag eascrú i mbrabús glan ar dhiúscairt €3.515m.

7 Deontais Iníoctha

	2023 €'000	2022 €'000
Caipiteal	20,448	27,459
Fostaíocht	3,842	4,958
R&D	78,122	75,177
Inbhuanaitheacht agus Fuinneamh	16,679	-
Oiliúint	14,857	15,976
Deontais Eile	215	256
	134,163	123,826

In 2023, ní raibh aon íocaíochtaí ann faoi scéim Tháirgí Liachta do Covid 19 (€10.652m in 2022) agus ní raibh aon íocaíochtaí in 2023 faoi Scéim Leanúnachais Gnó Covid 19 (€147k in 2022).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

8 (a) Costais Cur Chun Cinn, Riaracháin agus Ghinearálta

	2023 €'000	2022 €'000
Táillí, caiteachais agus íocaíochtaí POF	368	393
Costais íocaíochta eile féach 8(b)	33,433	31,626
Margaíocht, comhairliúchán, cur chun cinn agus fógraíocht	14,609	11,687
Riarachán ginearálta	20,157	18,596
Táille iniúchta	62	62
Foráil d'fhiacha amhrasacha	(19)	90
Lúide: caipitliú ar chaiteachas gaolta le forbairt mhaoine tionsclaíoch	(535)	(1,319)
	68,075	61,135

8 (b) Comhdhéanann Costais Íocaíochta eile:

	2023 €'000	2022 €'000
Sochair foirne gearrtréimhseach	31,193	29,510
Ranníocaíocht na bhfostóirí le leas sóisialta	2,237	2,113
Sochair foircinn	-	-
Costais sochair scoir	3	3
	33,433	31,626

Bhí líon iomlán na mball foirne fostaithe (WTE) ag deireadh na bliana 341 (338 in 2022).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

8 (c) Sochair Foirne Gearrtréimhseach

	2023 €'000	2022 €'000
Pá Bunúsach	31,187	29,505
Am Breise	6	5
Liúntais	-	-
	31,193	29,510

In 2023, bhí €886k Ranníocaíochta Aoisliúntais Breise asbhainte agus íoctha ar feadh na Roinne Fiontair, Trádála agus Fostaíochta.

8 (d) Briseadh Síos Tuarastail Buan

	Líon na bhFostaithe (WTE)	
Sochair d’Fhostaithe	2023	2022
€60,000 go €70,000	31	49
€70,001 go €80,000	38	15
€80,001 go €90,000	17	37
€90,001 go €100,000	55	32
€100,001 go €110,000	10	13
€110,001 go €120,000	11	9
€120,001 go €130,000	6	-
€130,001 go €140,000	2	1
€140,001 go €150,000	2	1
€150,001 go €160,000	-	2
€160,001 go €170,000	4	5
€170,001 go €180,000	3	4
€180,001 go €190,000	-	1
€190,001 go €200,000	-	-
€200,001 go €210,000	2	1
€210,001 go €220,000	-	-

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

8 (e) Príomh-phearsanra Bainistíochta

Comhdhéanann Príomh-phearsanra Bainistíochta in GFT Éireann baill an Bhoird, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, an Stiúrthóir Feidhmiúcháin agus Bainisteoirí na Roinne. Tá luach iomlán sochair d’fhostaithe i gcomhaor príomh-phearsanra Bainistíochta leagtha amach thíos.

	2023 €'000	2022 €'000
Pá Bunúsach	1,816	1,825
Liúntais	-	-
Sochair foircinn	-	-
Árachas Sláinte	-	-
	1,816	1,825

8 (f) Íocaíocht an Phríomhoifigh

	2023 €'000	2022 €'000
Michael Lohan (POF Ceaptha ar an 17 Aibreán 2023)	154,349	-
Mary Buckley (Ceaptha POF sealadach ó 26 Dheireadh Fómhair 2022 go dtí 16 Aibreán 2023)	63,243	38,925
Martin Shanahan (a thosaigh ‘saoire garraíodóireachta’ ó 26 Dheireadh Fómhair 2022. D’éirigh sé as 25 Eanáir 2023. Áirítear le luach saothair 2022 ‘saoire garraíodóireachta’ fabhraithe agus saoire bliantúil).	-	238,508
Iomlán	217,592	277,433

Faigheann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (CEO) tuarastal bliantúil €220,458 éifeachtach ón 1 Dheireadh Fómhair 2023. Ní shíneann teidlíocht an POF ar phinsean níos mó ná socrúcháin pinsin caighdeánacha an earnála phoiblí agus coinneáiltear í faoin Scéim Phinsin GFT, baineann na catagóirí a leanas:

Michael Lohan - Foireann earcaithe i ndiaidh 5 Aibreán 1995 agus roimh 1 Eanáir 2013.
Martin Shanahan - Foireann earcaithe i ndiaidh 5 Aibreán 1995 agus roimh 1 Eanáir 2013.
Mary Buckley - Foireann earcaithe suas go dtí 5 Aibreán 1995.

8 (g) Cíos Bliantúil Iníoctha maidir le hÁitreabh Oifige faoi Léas

	Líon na nOifigí	Dáta Éaga an Léasa	Cíos Comhlán Iníoctha €'000	Glanchíos Iníoctha €'000
Príomhoifig	1	2043	7,769	3,924
Oifigí Réigiúnacha	3	2026-2033	116	116
Oifigí Thar Lear	19	2024-2033	2,640	2,640
			10,525	6,680

- (i) I gcás Ceannoifige agus 10 n-oifig thar lear, tá an lóistín comh-lonnaithe le Gníomhaireachtaí eile an Stáit agus / nó Misin Rialtais na hÉireann. Glacann cíos glan iníoctha cuntas de na suimeanna faighte ó chomhlachtaí eile an Stáit agus tionóntaí príobháideacha atá mar chuid d’fhoirgnimh na hoifige i gceist.
- (ii) D’athnuachan GFT Éireann sé léas thar lear in 2023.
- (iii) Níl clásal scoir ag aon léas oifige thar lear in 2023.
- (iv) Tá maoin amháin ag an nGníomhaireacht a úsáidtear nó atá ar fáil mar spás oifige don fhoireann.

8 (h) Tiomantais faoi Léasacha Oibriúcháin

Ag 31 Nollaig, tá an tiomantas faoi léasacha oibriúcháin €159.913m. Rachaidh na léasacha in éag mar a leanas:

	2023 €'000			2022 €'000		
	Maoin Neamh- Thionsclaíoch	Maoin Thionsclaíoch Áitrithe faoi léas	Maoin Thionsclaíoch ar Fáil do Phromóisean	Maoin Neamh- Thionsclaíoch	Maoin Thionsclaíoch Áitrithe faoi léas	Maoin Thionsclaíoch ar Fáil do Phromóisean
Laistigh bliana amháin	10,334	-	-	10,324	-	-
Ón dara go dtí an cúigiú bhliain, é san áireamh	35,764	-	-	35,160	-	-
Níos mó ná cúig bliana	113,815	-	-	120,552	-	-
	159,913	-	-	166,036	-	-

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

9 Muirir i leith Foirgnimh Thionsclaíocha

Áirítear leis na muirir seo costais glan gaolta le foirgnimh tionsclaíoch soláthraithe ag an earnáil príobháideach agus costais cothabhála maidir le gach foirgnimh tionsclaíoch so-mhargaithe á gcoinneáil ag GFT Éireann. Comhdhéanann na costais: costais gairmiúla, dlí agus comhairliúcháin €2.239m (2022 €2.189m) agus costais cothabhála pháirc gnó €3.070m (€4.929m in 2022) laghdaithe ag gluaiseacht ghlan ar fhorálacha maidir le léasacha oibriúcháin (de réir leagtha amach i nóta 19) €Nil (2022 €0.015m).

11 Ranníocaíocht leis an Státchiste

Le linn 2023 agus 2022, fuair GFT Éireann ceadú ó DETE chun a loncam Acmhainní Dílse a choinneáil. Bhí méid iomarcach ar acmhainn dílse os cionn an leibhéil seo agus aon loncam Acmhainní Dílse in-aisíoctha le DETE, mar ranníocaíocht leis an Státchiste. Fuair GFT Éireann ceadú ó DETE chun €0.422m loncaim Acmhainne Féin neamhúsáidte a choinneáil do 2022, ag eascrú i ranníocaíocht nil leis an Státchiste. Tá GFT Éireann tar éis cead a lorg ó DETE chun €0.155m loncaim Acmhainne Féin neamhúsáidte a choinneáil don bhliain dár gcríoch 2023.

10 Laghdú i Luach Sócmhainní Daingin

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Muirir dímheasa			
- Maoin thionsclaíoch	13	11,966	11,231
- Sócmhainní seasta eile	14	4,478	3,800
Bearnúcháin (cealuithe) / muirir			
- Maoin thionsclaíoch	13	(3,945)	(5,837)
		12,499	9,194

Déantar dímheas a ríomhadh chun costas na sócmhainní a athscríobh lúide, nuair is cuí, aon fhoráil laige thar saolta úsáideacha measta atá fanta. Ní dhéantar aon fhoráil i gcomhair dímheasa i gcomhair talaimh nó infheistíochtaí.

Eascraíonn muirir laige áit inar tháinig luach de réir na leabhar do Mhaoin Tionsclaíoch nó Sócmhainní Teileachumarsáide thar a luacha inaisghabháilte measta. Eascraíonn aisiompuithe laige ina bhfuil fianaise soiléir go dtéann luach inaisghabháilte Maoine Thionsclaíoch nó Sócmhainní Teileachumarsáide thar a luacha de réir na leabhar, suas go dtí suim na laige bunaidh.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

12 Caipiteal

	Nótaí	€'000	2023 €'000	€'000	2022 €'000
Ag 1 Eanáir			339,858		282,667
Gluaiseachtaí Glan ar:					
- Maoin Thionsclaíoch	13	6,816		60,291	
- Sócmhainní Seasta Eile	14	(946)		(3,100)	
Aistriú ón Ráiteas Ioncaim, Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Choinnithe			5,870		57,191
Ag 31 Nollaig			345,728		339,858

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

13 Sócmhainní Seasta Inláimhsithe - Maoin Thionsclaíoch 2023

	Talamh €'000	Forbairt Suímh €'000	Maoin Thionsclaíoch Áitrithe €'000	Maoin Thionsclaíoch ar Fáil do Phromóisean €'000	Iomlán €'000
Costas					
Ag 1 Eanáir	269,469	169,661	53,799	94,277	587,206
Breiseanna	13,289	8,532	6,401	9,005	37,227
Aistrithe	-	-	22,799	(22,799)	-
Diúscartha	(16,836)	(17,244)	(270)	-	(34,350)
Ag 31 Nollaig	265,922	160,949	82,729	80,483	590,083
Foráil i gcomhair Laige					
Ag 1 Eanáir	84,462	-	954	91	85,507
Muirir / (Cealuithe) don Bhliain	(2,900)	-	(954)	(91)	(3,945)
Aistrithe	-	-	-	-	-
Diúscartha	(6,523)	-	-	-	(6,523)
Ag 31 Nollaig	75,039	-	-	-	75,039
Foráil don Dímheas					
Ag 1 Eanáir	-	143,519	15,094	8,007	166,620
Muirear don Bhliain	-	6,218	3,060	2,688	11,966
Aistrithe	-	-	1,585	(1,585)	-
Athscríobh ar dhímheas Diúscartha	-	(5,167)	(270)	-	(5,437)
Ag 31 Nollaig	-	144,570	19,469	9,110	173,149
Glanshuim Leabhair					
Ag 31 Nollaig	190,883	16,379	63,260	71,373	341,895
Ag 1 Eanáir	185,007	26,142	37,751	86,179	335,079
Gluaiseacht Ghlan don Bhliain					6,816

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

13 Sócmhainní Seasta Inláimhsithe - Maoin Tionsclaíoch 2022

	Talamh €'000	Forbairt Suímh €'000	Maoin Thionsclaíoch Áitrithe €'000	Maoin Thionsclaíoch ar Fáil do Phromóisean €'000	Iomlán €'000
Costas					
Ag 1 Eanáir	261,497	162,596	42,500	64,590	531,183
Breiseanna	25,006	19,943	3,267	37,719	85,935
Aistrithe	-	-	8,032	(8,032)	-
Diúscartha	(17,034)	(12,878)	-	-	(29,912)
Ag 31 Nollaig	269,469	169,661	53,799	94,277	587,206
Foráil i gcomhair Laige					
Ag 1 Eanáir	90,299	-	977	68	91,344
Muirir / (Cealuithe) don Bhliain	(5,837)	-	-	-	(5,837)
Aistrithe	-	-	(23)	23	-
Diúscartha	-	-	-	-	-
Ag 31 Nollaig	84,462	-	954	91	85,507
Foráil don Dímheas					
Ag 1 Eanáir	-	146,426	13,354	5,271	165,051
Muirear don Bhliain	-	6,755	1,428	3,048	11,231
Aistrithe	-	-	312	(312)	-
Athscríobh ar dhímheas Diúscartha	-	(9,662)	-	-	(9,662)
Ag 31 Nollaig	-	143,519	15,094	8,007	166,620
Glanshuim Leabhair					
Ag 31 Nollaig	185,007	26,142	37,751	86,179	335,079
Ag 1 Eanáir	171,198	16,170	28,169	59,251	274,788
Gluaiseacht Ghlan don Bhliain					60,291

(a) San áireamh leis an tábla thuas, tá suim a bhaineann le comh-shocrúchán déanta in 2004 ag an nGníomhaireacht le Comhairle Chontae Fhine Gall chun talaimh a fhorbairt i mBaile Bhlainséir Baile Átha Cliath, don díolachán dá éis le gealltanais tionsclaíoch. Faoi théarmaí an tsocrúcháin, tá GFT Éireann freagrach as feabhas infreastruchtúir a dhéanamh leis na talaimh. Glacann an Gníomhaireacht le costais iomlán na hoibre seo agus tá sí i dteideal leath de na torthaí ó aon díolacháin. Tá méid glan de réir na leabhar san áireamh thuas maidir leis an socrúchán seo €Nialas.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

14 Sócmhainní Seasta Eile

	2023		2022	
	Trealamh Oifige agus Ríomhaire, Daingneáin agus Suitigh €'000	Iomlán €'000	Trealamh Oifige agus Ríomhaire, Daingneáin agus Suitigh €'000	Iomlán €'000
Costas				
Ag 1 Eanáir	24,641	24,641	25,720	25,720
Breiseanna	3,566	3,566	705	705
Diúscartha	(498)	(498)	(1,784)	(1,784)
Ag 31 Nollaig	27,709	27,709	24,641	24,641
Foráil don Dímheas				
Ag 1 Eanáir	19,862	19,862	17,841	17,841
Muirear don Bhliain	4,478	4,478	3,800	3,800
Diúscartha	(464)	(464)	(1,779)	(1,779)
Ag 31 Nollaig	23,876	23,876	19,862	19,862
Glanshuim Leabhair				
Ag 31 Nollaig	3,833	3,833	4,779	4,779
Ag 1 Eanáir	4,779	4,779	7,879	7,879
Gluaiseacht Ghlan don Bhliain	(946)	(946)	(3,100)	(3,100)

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

15 Sócmhainní Teileachumarsáide

Ag gníomhú i gcomhréir le cinneadh an Rialtais rinne GFT Éireann, in éineacht leis an Roinn Fiontair Poiblí (anois an Roinn Cumarsáidí, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha), conarthaí a shíniú in 1999 chun ceannacháin sócmhainní Teileachumarsáide i bhfoirm cearta in-neamhaithe chun cuid ainmnithe gréasáin Teileachumarsáide domhanda a úsáid ar feadh tréimhse 25 bliain ó 2000.

Bhí cuid den acmhainn ceannaithe ag GFT Éireann díolta le méid áirithe soláthraithe seirbhíse. Tá costas stairiúil €38.85m ag na sócmhainní eile, agus bhí an méid sin athscríofa trí mheán muirir laige €21m in 2002 agus dímheas comhbhailithe €17,85m thar ocht mbliana ó 2000, ag eascrú i luach leabhair glan €Nialas.

16 Fardal

	2023 €'000	2022 €'000
Fardal	8,891	8,583
Iomlán ag 31 Nollaig	8,891	8,583

Comhdhéanann fardal déantúsaíocht dhigiteach agus sócmhainní IT ceannaithe ag GFT mar chuid de Thionscnaíocht Straitéiseach Náisiúnta i nDéantúsaíocht Chasta. Ós rud é go bhfuil comhaontú tré-pháirteach, theastaigh go leor idirghníomhaíocht agus tá nuachan sócmhainní le Digital Manufacturing Ireland Limited ar na staideanna deiridh agus meastar go gcríochnófar é in Q3 2024.

D'éascaigh GFT bunaíocht Ionad Ard-Déantúsaíochta na hÉireann Teoranta mar eagraíocht faoi cheannas taighde agus teicneolaíochta lena bhord neamhspleách féin (le ball Foirne Feidhmiúcháin GFT mar Stiúrthóir Neamh-Fheidhmeannach) agus foireann ceannasaíochta feidhmiúcháin, a oibríonn go neamhspleách. Ar feadh tréimhse 11 mí (Nol 2021-Sam 2022), thug GFT maoiniú sealadach ar mhaithe le Digital Manufacturing Ireland i gcomhair Tuarastail, Costais agus Caiteachais Gaolmhara.

17 Suimeanna Infhaighte

	2023 €'000	2023 €'000	2022 €'000	2022 €'000
Suimeanna dlíte laistigh bliana amháin:				
Cuntais Infhála agus Réamhíocaíochtaí	38,309		25,142	
Foráil d’Fhiacha Amhrasacha	(360)		(379)	
Suimeanna a bheidh dlíte tar éis níos mó ná bliain amháin	-	-	-	-
		37,949		24,763

San áireamh le infháltais agus réamhíocaíochtaí, méideanna €28.468m in íocaíochtaí síos ar idirbhirt maoine, go háirithe ag léiriú íocaíochtaí le cuntais eascró na ndlíodóirí ar cheannacháin maoine, ceann críochnaithe in Q1 2024, ceann críochnaithe in Q2 2024, ceann le críochnú in Q2 2024 agus dhá cheann a mheastar a bheidh críochnaithe in Q3 2024.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

18 Suimeanna Iníoctha

	2023 €'000	2022 €'000
Suimeanna dlíte laistigh bliana amháin:		
Cuntais Iníoctha agus Fabhruithe	5,466	7,032
Méid dlíte ar Dhíolachán gan Chríochnú	-	680
	5,466	7,712

19 Foráil le haghaidh Dlíteanas agus Muirear

	2023 €'000	2022 €'000
Foráil do Léasacha Oibriúcháin		
Ag 1 Eanáir	125	140
Glanlaghdú don bhliain	-	(15)
Iomlán ag 31 Nollaig	125	125

Comhdhéanann Foráil Léasanna Oibriúcháin:
– Athchuir tógála féideartha gaolta le oibleagáidí faoi léasanna oibriúcháin.

20 (a) Pinsin

Tá freagracht ag GFT Éireann as costais pinsin na foirne ag imeacht ar scor ó GFT Éireann i ndiaidh 16 Iúil 2014, faoi Acht Forbartha Tionsclaíoch (Díscaoilte Forfás) 2014. Tagann baill foirne atá/a bhí mar bhaill le Scéim Phinsin Forfás le Scéim GFT Éireann nua ar théarmaí aoisliúntais chomh buntáisteach céanna ná iad sin a bhí acu faoi Scéim Forfás láithreach roimh dháta an aistrithe ó Forfás go GFT Éireann. Clúdaítear na catagóirí foirne a leanas ag GFT Éireann:

Foireann Chlúdaithe

- (a) Foireann earcaithe suas go dtí 5 Aibreáin 1995 a d'éirigh inphinsin tar éis an dáta sin.
- (b) Foireann earcaithe suas go dtí 5 Aibreáin 1995 agus roimh 1 Eanáir 2013.
- (c) Foireann earcaithe ó 1 Eanáir 2013 atá mar bhaill le Scéim Phinsin Sheirbhíse Poiblí Singil.

- (d) Baill foirne earcaithe ó 1 Eanáir 2013, a tháinig le Scéim Phinsin Forfás (anois scéim GFT nua) ós rud é gur bhaill réamhbheitheacha iad le scéim seirbhíse poiblí eile (le sos a théann suas go dtí sé mhí sa seirbhís tar éis 1 Eanáir 2013).

Áirítear scéimeanna Chéile agus Pháistí le gach ceann de na scéimeanna.

Tháinig tús leis an Scéim Pinsin Sheirbhíse Phoiblí Singil nua (“Scéim Singil”) le héifeacht ó 1 Eanáir 2013. Tá gach iontrálaithe nua le fostaíocht sheirbhíse poiblí inphinsin air nó tar éis 1 Eanáir 2013, go ginearálta, mar bhaill leis an Scéim Singil. Tá rialacha na Scéime Shingil leagtha amach in Acht Pinsin Sheirbhíse Poiblí (Scéim Singil agus Forálacha Eile) 2012. Níl dliteanais pinsin maidir leis na daoine aonair fostaithe faoi Scéim Sheirbhíse Poiblí Singil ar feadh níos lú ná dhá bhliain curtha san áireamh leis an ríomhaireacht phinsin ós rud é nach mbeidh cearta pinsin fabhráithe acu go dtí go mbainfear an tseirbhís amach dhá bhliain tar éis.

Cloíonn GFT Éireann le costais glan a eascraíonn ó scoir normálta. Íoctar iad sin ón ioncam reatha.

Úsáidtear ranníocaíochtaí faighte ag GFT Éireann ó fhoireann i scéimeanna neamhchistithe ranníocacha luaite thuas chun dliteanais pinsin leanúnacha a mhaoiniú go páirteach.

Faoi Acht Bhearta Airgeadais (Forálacha Ilghnéitheacha) 2009, aistrítear sócmhainní Údaráis Forbartha Thionsclaíoch chuig Cúlchiste Pinsin Náisiúnta ar an 31 Nollaig 2009. Fanann scéimeanna phinsin gaolta leis an ndá chiste sin i bhfeidhm do bhaill reatha gan tionchar ar na sochair nó foráil gaolmhar do bhaill. Tarchuireann GFT Éireann ranníocaíocht fhostaithe leis an Státhchiste. Bhí ranníocaíochtaí iomlán fostaithe ar €1.214m do na scéimeanna sin tarchurtha ag GFT Éireann don Státhchiste in 2023 agus íoctar costais pinsin ar an scor ag Vóta Deontais Oireachtais 32 Fo-cheannteideal A5 (i).

(b) Faisnéisiú Pinsin faoi FRS 102

De réir Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 (FRS102) is riachtanach do ráitis airgeadais luach cóir na sócmhainní agus dliteanais ó oibleagáidí aoisliúntais fostóra a léiriú, mar aon le aon mhaoiniú gaolmhar agus chun costais a aithint a bhaineann le sochair aoisliúntais a sholáthar i dtréimhsí cuntasáíochta ina bhfaigheann fostaithe iad.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

(c) Anailís ar Mhuirear Pinsin Iomlán

	2023 €'000	2022 €'000
Costais na Seirbhíse	5,375	8,392
Ús ar Dhliteanais Scéime Pinsin	5,718	2,618
Ranníocaíochtaí Fostaithe in úsáid in íocaíocht Phinsin	(1,214)	(1,154)
	9,879	9,856

(d) Anailís ar an suim aitheanta sa Ráiteas Ioncaim Chuimsithigh

	2023 €'000	2022 €'000
Gnóthuthe Taith / (Caillteanais)	303	(11,687)
Athrúithe ar bhonn tuisceana (Caillteanais) / Gnóthuithe	(7,168)	79,131
(Caillteanas Achtúireach) / Gnóthú	(6,865)	67,444

(e) Dlíteanas Pinsin

	2023 €'000	2022 €'000
Athrú ar Dhliteanais Scéime Pinsin		
Iarmhéid Tosaigh	160,308	219,312
Costais na Seirbhíse Reatha	5,375	8,392
Costais Úis	5,718	2,618
Íocaíochtaí le Pinsinéirí	(2,877)	(2,570)
Caillteanas Achtúireach / (Gnóthú)	6,865	(67,444)
Luach Reatha le Oibleagáidí na Scéime ag 31 Nollaig	175,389	160,308

(f) Maoiniú Glan larchurtha do Phinsin sa Bhliain

	2023 €'000	2022 €'000
Maoiniú In-aisghabhála maidir le costais pinsin na Bliana Reatha	11,093	11,010
Maoiniú chun Pinsin a Íoc	(2,877)	(2,570)
	8,216	8,440

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

Aithníonn GFT Éireann an suim a ghabhann leis an ndlíteanas iarchurtha gan mhaoiniú mar shócmhainn do phinsin bunaithe ar thacar toimhdí a bhfuil cur síos orthu thíos agus ar go leor eachtraí a chuaigh thart. Áirítear leis na ócáidí sin bunús reachtúil chun scéimeanna aoisliúntais a bhunú, agus polasaí agus cleachta i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin na seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí ag fostaithe agus an próiseas meastacháin bliantúil. Níl aon fhianaise ag GFT Éireann nach leanfaidh an polasaí maoinithe seo ag cloí le suimeanna i gcomhréir le cleachta reatha.

Ar iomlán, bhí sócmhainn maoinithe iarchurtha do phinsin ag 31 Nollaig 2023 ar €175.389m (2022 €160.308m). Bunaítear cáinníochtú an dliteanais ar an toimhde airgeadais leagtha amach i nóta 20(g). Moltar na toimhdí in úsáid, bunaithe ar fhianaise achtúireach, leis an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta.

(g) Luacháil

Tá an luacháil in úsáid i gcomhair nochtuithe FRS 102 bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán ag Dé Domhnaigh 31 Nollaig 2023. Bhí na toimhdí airgeadais a úsáideadh chun dliteanais na scéime a ríomhadh faoi FRS 102 ag 31 Nollaig mar a leanas:

Modh luachála - Aonad Fortheilgthe	2023	2022	2021	2020	2019
Ráta lascaine	3.15% p.a	3.60% p.a.	1.20% p.a.	0.80% p.a.	1.20% p.a.
Méaduithe tuarastail don todhchaí	3.85% p.a	4.10% p.a.	3.50% p.a.	3.00% p.a.	3.00% p.a.
Méaduithe pinsin an stáit don todhchaí	3.85% p.a	4.10% p.a.	3.50% p.a.	3.00% p.a.	3.00% p.a.
Méaduithe pinsin don todhchaí	3.35% p.a	3.60% p.a.	3.00% p.a.	2.50% p.a.	2.50% p.a.
Boilsciú don todhchaí	2.35% p.a	2.60% p.a.	2.00% p.a.	1.50% p.a.	1.50% p.a.

Bliain um theacht ar aois 65	2023	2043
Ionchas saoil - firinscneach	22.1	24.3
Ionchas saoil - baininscneach	24.4	26.4

(H) Stair na n-oibleagáidí Sochair sainráite - Tosaithe 2014

	2023 €'000	2022 €'000	2021 €'000	2020 €'000	2019 €'000
Bliain dár gCríoch 31 Nollaig					
Oibleagáid le Sochar Sainráite	175,389	160,308	219,312	210,130	176,782
Gnóthuithe eispéiris / (caillteanais) ar Dhliteanais na Scéime:					
Méid	303	(11,687)	305	(7,344)	344
Céatadán Dliteanais na Scéime	0.2%	(7.3%)	0.1%	(3.5%)	0.2%
Iomlán (caillteanais) / gnóthaithe aitheanta sa Ráiteas Ioncaim Chuimsithigh:					
Méid	(6,865)	67,444	(1,929)	(26,468)	(15,716)
Céatadán Dliteanais na Scéime	(3.9%)	42.1%	(0.9%)	(12.6%)	(8.9%)

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

76

21 Tiomantais

Meastar gur dóchúil go n-eascróidh íocaíochtaí sa todhchaí ó Thiomantais Deontais ar iomlán €303m ag 31 Nollaig 2023, meastacháin iníoctha mar a leanas; 2024 €111m, 2025 €71m, 2026 €46m, 2027 €37m, 2028 €32m, 2029 €5m, 2030 €1m. (Ag 31 Nollaig 2022, bhí an meastachán ag €240m, meastacháin iníoctha mar a leanas: 2023 €94m, 2024 €65m, 2025 €44m, 2026 €21m, 2027 €10m, 2028 €5m, 2029 €1m). Bhí Tiomantais Caipitil gan íoc ag Dé Domhnaigh 31 Nollaig 2023 ar chonarthaí um cheannachán agus forbairt Maoine Thionsclaíoch ar iomlán €36m (2022: €30m).

22 Cáin

Soláthraíonn Cuid 227 Achta Comhdhlúthaithe Cánach 1997 díolúine ón gcáin i gcomhair ioncaim chomhlachtaí stáit neamh-thráchtála. Ní bhaineann an díolúine seo le ús taisce. Nuair a bhíonn ús infhála faoi réir cánach ag an bhfoinse (m.s. DIRT), bíonn an glanshuim infhála creidiúnaithe leis an gCuntas Oibriúcháin.

I dtíortha áirithe ina n-oibríonn an Ghníomhaireacht, baineadh leas as díolúine ó cháin áitiúil faoi airteagal Seirbhísí an Rialtais leis an gcomhaontú cánach dúbailte ábhartha. Leanann an seasamh sin faoi athbhreithniú ag an nGníomhaireacht, ag lorg soiléirithe go gníomhach le deimhniú an eascraíonn cáin fostaíochta thar lear in aon dlínsí ina raibh leas bainte as an ndíolúine sin. D'fhéadfadh an t-athbhreithniú eascrú i ndliteanas leis an gcáin i ngeall ar éiginnteacht maidir leis an suim, más ann, le dliteanas teagmhasach féideartha nach raibh aon fhoráil déanta sna ráitis airgeadais don bhliain dár gcríoch Dé Domhnaigh 31 Nollaig 2023.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain Dár gCríoch 31 Nollaig 2023

23 Ioncam agus Caiteachas Maoine Thionsclaíoch

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Ioncam:			
Deontais Oireachtais	2	43,000	47,059
Comhlachtaí Cliaint GFT Éireann Ioncaim Cíosa		5,010	4,057
Ioncam táille maidir le Talaimh Neamhfhorbartha	5	575	172
Ús ar Idirbhirt Maoine Thionsclaíoch	5	74	83
(Caillteanas) / Brabús ar Dhiúscairt Maoine Tionsclaíoch		(3,492)	21,726
		45,167	73,097

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Caiteachas:			
Costais Cur Chun Cinn, Riaracháin agus Ghinearálta		2,013	1,774
Muirir i leith Foirgnimh Thionsclaíocha	9	5,309	7,103
Muirir Dímheasa agus Forálacha	10	8,021	5,394
		15,343	14,271
Gluaiseacht Ghlan don Bhliain		29,824	58,826
Aistrigh (go) Caipitil	12	(6,816)	(60,291)
Ranníocaíocht le gníomhaíochtaí Chur chun Cinn agus Riaracháin		(23,008)	(1,465)

24 Nochtuithe Páirtí Gaolmhara

Féach Nóta 8 le do thoil i gcomhair miondealaithe leis an íocaíocht agus sochair íochta le príomh-bhainistíocht.

I gcúrsa normálta gnó, d’fhéadfadh an Ghníomhaireacht deontais a fhaomhadh agus d’fhéadfadh sí socrúcháin conartha a dhéanamh freisin ina bhfuil baill Bhoird GFT fostaithe nó leasmhara ar bhealach eile.

Ghlac an Ghníomhaireacht nósanna imeachta i gcomhréir leis na treoirlinnte eisithe ag an Roinn Caiteachais Poiblí agus Athchóirithe a chlúdaíonn leasanna pearsanta bhaill an Bhoird agus na nósanna imeachta a chloígh baill an Bhoird agus an Ghníomhaireacht leo. Le linn 2023, theastaigh faisnéisiú ó dhá idirbheart: ioncam faighte ar €1.235m, ó chomhlacht ina raibh Ball ábhartha an Bhoird fostaithe agus faomhadh deontais €5.515m do chomhlacht ina raibh ball ábhartha an Bhoird ina Stiúrthóir Neamh-fheidhmeannach.

I gcásanna coimhlinte úis féideartha, ní fhaigheann baill an Bhoird cáipéisíocht an Bhoird nó glacann siad páirt ar bhealach eile i bpléanna maidir leis na idirbhirt sin. Coinneáiltear taifead agus tá sé ar fáil ar iarratas ó thaobh gach cúinsí dá leithéid sin.

25 Dlíteanas Teagmhasach

Tháinig GFT Éireann i gcomhaontú le soláthraí seirbhíse le aidhm chun infheistíochtaí dhíreacha seachtracha a bhuachan, go háirithe i bhfiontair beaga agus meánacha, ag eascrú i gcruthaíocht phoist inbhuanaithe. Tháinig an conradh leis an soláthraí seirbhíse in éag ar an 26 Márta 2017. I gcomhréir leis an oibleagáid chonartha sa chomhaontú, rinne GFT Éireann íocaíocht leis an soláthraí seirbhíse in 2017. Bhí an íocaíocht, a raibh forálacha dó sna Ráitis Airgeadais 2016, ríofa de réir tagartha ar chruthaíocht phoist sa todhchaí. Agus líon na bpost cruthaithe dá éis agus deimhnithe níos lú ná líon na bpost soláthraithe in íocaíocht, rinneadh aisíocaíocht pháirteach leis an íocaíocht seo a lorg. Leis sin, bhí íocaíochtaí áirithe déanta ag GFT Éireann le soláthraí seirbhíse faoin gconradh bunaithe ar phoist nach raibh tacaithe dá éis don tréimhse íosta sonraithe sa chonradh, agus déantar aisíoc a lorg do na íocaíochtaí sin ón soláthraí seirbhíse. Déanann an soláthraí seirbhíse díospóid ar éileamh GFT Éireann agus tá sé ag lorg damáistí ó GFT Éireann i gcomhair briste conartha líomhnaithe.

Tá an t-ábhar faoi réir nósanna imeachta eadránaithe idir láimhe anois idir na páirtithe. Beidh an chuid reatha de na nósanna imeachta eadránaithe mar “mhodúl candamach” ina ndéanfaidh an tEadránaí cinneadh le féachaint cé mhéad airgid, má bhaineann, atá dlite chuig na páirtithe faoi seach.

26 Faomhadh ar na Ráitis Airgeadais

Bhí na Ráitis Airgeadais faofa ag an mBord ar an 9 Bealtaine 2024.

Oifigí Domhanda

In Eoraip

- 1 Éire
- 2 An Fhrainc
- 3 An Ghearmáin
- 4 An Ríocht Aontaithe

Meiriceá Thuaidh

- 5 Atlanta
- 6 Boston
- 7 Chicago
- 8 Nua-Eabhrac
- 9 Seatle
- 10 Northern California
- 11 Southern California
- 12 Austin
- 13 Toronto

An Aigéin Chiúin agus an Áis

- 14 An Astráil
- 15 An tSín Beijing
- 16 An tSín Shanghai
- 17 An tSín Shenzhen
- 18 India
- 19 An tSeapán
- 20 Singeapór
- 21 An Chóiré

